

Årsbok

2007

© Institutet för Näringslivsforskning

Box 55665

102 15 Stockholm

www.ifn.se

info@ifn.se

ISSN 1654-0824

ISBN 978-91-7204-735-8

Text: Institutet för Näringslivsforskning

Formgivning: Irons design, www.irons.se / Sven Ljung Design

Tryck: Elanders Gotab AB, 2008

Foto: Fredrik Eriksson, Allan Seppa

Årsbok 2007

Årsboken sammanfattar verksamheten vid IFN under år 2007.

Innehåll

SIDA

6	Vår uppgift
8	Styrelsens arbete
14	VD har ordet
18	Medarbetare
30	Forskningen i sammandrag
38	Forskningsprogram
62	Publikationer och vetenskapliga seminarier
	63 Särtryck på svenska
	64 Särtryck på engelska
	67 Artiklar accepterade för publicering
	70 Working Papers
	73 Policy Papers
	74 Böcker
	75 Populärvetenskap och recensioner
	75 Forskningsöversikter
76	Akademiska seminarier
	77 IFN:s seminarieserie
	80 Brown bagseminarier
82	Publika aktiviteter
	83 Policyseminarier
	87 Närvaro i media
	89 Hemsida
	90 Nyhetsbrev
	91 Öppet hus för doktorander
92	Finansiärer
96	Utländska gästforskare

Vår uppgift

Institutet för Näringslivsforskning (IFN) är ett privat icke vinstdrivande forskningsinstitut som grundades 1939 av Sveriges Industriförbund och Svenska Arbetsgivareföreningen för att bedriva forskning om ekonomiska och sociala frågor av betydelse för industrins utveckling.

Institutets huvudman är Svenskt Näringsliv, som också svarar för knappt hälften av finansieringen. Den återstående delen av verksamheten finansieras med projektanslag från privata och offentliga forskningsfinansiärer. Dessa anslag erhåller IFN i konkurrens med andra ledande institutioner på vårt område. Med några få undantag har forskarna doktorsexamen i nationalekonomi.

Vår uppgift är att:

- ☛ Bedriva oberoende forskning på högsta internationella akademiska nivå – baserad på nationalekonomiska metoder – inom områden som är av betydelse för näringslivet i Sverige och internationellt.
- ☛ Bidra med högkvalitativa analyser och policyrekommendationer till offentliga och privata beslutsfattare på områden av hög relevans för det svenska näringslivet.
- ☛ Sprida forskningsresultat genom publikationer och seminarier samt genom kommentarer och analyser i media.

OPARTISK OCH OBEROENDE FORSKNING

Forskarna vid institutet förenas av övertygelsen att nationalekonomisk metod erbjuder ett kraftfullt verktyg för att förstå samhället. Vår forskning är opartisk och oberoende. Professionell integritet och objektivitet karaktäriserar all forskning och analys som bedrivs vid institutet. IFN bidrar med forskningsbaserade analyser av relevans för den ekonomiska politiken på icke exklusiv basis. Ingen forskningsfinansiering, varken personlig eller institutionell, accepteras för ett projekt med ett stipulerat eller förutbestämt resultat eller politiskt förhållningssätt.

Styrelsens arbete

Övre raden: Magnus Henrekson, Carl Wilhelm Ros, Sigrun Hjelmquist och Robert af Jochnick. Främre raden: Björn Hägglund och Urban Bäckström. Ej närvarande: Sverker Martin-Löf och Signhild Arnegård Hansen.

Efter ett händelserikt 2006 med en rad verksamhetsförändringar så har 2007 präglats av starkt fokus på forskningen. Det märks inte minst på det ökade antalet forskningsrapporter som publicerats vid IFN under året. Från styrelsens horisont kan vi ändå sammanfatta ett händelserikt år när det gäller institutets övriga utveckling.

En viktig utmaning under 2007 har varit att säkra långsiktig finansiering av institutets nya forskningsprogram. Vid årets slut kan vi med glädje konstatera att samtliga program står på stadig mark. Detta efter att privata finansiärer som familjen Gustaf Douglas, Catarina och Sven Hagströmers Stiftelse liksom elbranschens största intressenter lämnat värdefulla bidrag. Vid sidan av dessa finansiärer märks också fortsatta anslag från forskningsstiftelser som Vetenskapsrådet, Riksbankens Jubileumsfond, Jan Wallanders och Tom Hedelius Stiftelse, Marianne och Marcus Wallenbergs Stiftelse samt Torsten och Ragnar Söderbergs stiftelser.

Intresset från de privata finansiärerna ser vi som ett tecken på att institutet förmår leverera forskning av hög relevans för näringslivet. Det långsiktiga stödet från etablerade

forskningsstiftelser är för oss ett kvitto på IFN:s starka vetenskapliga position. Därmed framträder institutets unika signum: att förena akademins starka teoribildning med ämnen och frågeställningar som rör näringslivets framtid. Resultatet blir ett unikt bidrag till såväl forskarvärlden som samhällsdebatten.

Detta bidrag ökar i värde om IFN engagerat och medvetet verkar för att sprida kunskap om sin forskning även utanför den egna forskarkretsen. Också den uppgiften har institutet genomfört på ett framgångsrikt sätt under 2007. Bland raden av aktiviteter märks seminarier om Kinas ekonomiska framtid, entreprenörskapets roll i samhällsekonomin och nya rön om förmögenhetsfördelningen. Forskare från IFN bjuds allt oftare in i debatten för att beskriva och tydliggöra villkoren för svenskt näringsliv.

Att IFN:s bidrag uppskattas i såväl forskarvärlden som samhällsdebatten får vi många exempel på. Under året har ett antal forskare från IFN engagerats i regeringens Globaliseringsråd för att bidra med studier av globaliseringens effekter. Docent Per Skedinger har belönats med Myrdalspriset för bästa artikel i tidskriften Ekonomisk Debatt och professor Magnus Henrekson har tagit över rollen som ordförande i The FSF-NUTEK Award. Docent Johan Stennek och professor Yves Zenou har under året tillträtt som professorer vid Handelshögskolan vid Göteborgs universitet respektive Stockholms universitet. I korthet innebär dessa exempel ett starkt bevis på att IFN fyller en central roll för att utveckla kompetens och tillföra kunskap om näringslivets villkor inom såväl akademien som politiken och näringslivet.

För styrelsen

Björn Häglund

Styrelsens ordförande

Styrelsens ledamöter

Björn Hägglund (*ordförande* sedan 2003)

Skog dr. Styrelseledamot i Alfa Laval AB, Karl Hedin AB, Bergvik Skog AB, Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse och MISTRA. Vice preses i IVA och styrelseordförande i Världsnaturfonden, Sverige.

Magnus Henrekson (*verkställande direktör* sedan 2005)

Ekonomie dr, professor. Styrelseledamot i Forum för småföretagsforskning, Institutet för Ekonomisk-Historisk Forskning och Sveriges Television AB.

Urban Bäckström (*ledamot* sedan 2005)

Civilekonom. Vd för Svenskt Näringsliv sedan 2005. Styrelseordförande i OMX och styrelseledamot i AMF Pension. Tidigare bl a vd för Skandia Liv mellan 2003 och 2005 och chef för Sveriges Riksbank mellan 1994 och 2002.

Signhild Arnegård Hansen (*ledamot* sedan 2005)

Ordförande i och ägare av Svenska Lantchips AB. Styrelseordförande i Svenskt Näringsliv och Ung Företagsamhet. Styrelseledamot i ESBRI, Institutet för entreprenörskaps- och småföretagsforskning, och IFL vid Handelshögskolan.

Sigrun Hjelmquist (*ledamot* sedan 2004)

Civ ing & tekn lic. Partner och styrelseordförande Sight Executive Group. Styrelseledamot i Svenska Handelsbanken, Sandvik, Micronic, E.ON Sverige, RAE Systems Inc, AudioDev, Silex AB, Seamless Distribution och Symsoft AB.

Robert af Jochnick (*ledamot* sedan 2007)

Civilekonom och jur kand. Styrelseordförande i och en av grundarna av Oriflame Cosmetics S.A. Styrelseordförande i Stichting af Jochnick Foundation. Styrelseledamot i Good Cause Foundation och World Childhood Foundation.

Sverker Martin-Löf (*ledamot* sedan 2006)

Tekn lic, hedersdoktor. Styrelseordförande i SCA, tidigare koncernchef och vd i SCA. Styrelseordförande i SSAB och Skanska, vice styrelseordförande i Ericsson, Industrivärden och Svenskt Näringsliv. Styrelseledamot i Handelsbanken.

Carl Wilhelm Ros (*ledamot* sedan 1998)

Fil pol mag. Tidigare förste vice vd i Ericsson. Styrelseledamot i SEB, INGKA (IKEA) Holding, Bonnier AB, Anders Wilhelmsen, Camfil, Bisnode, Martin Olsson och Catella Property.

VD har ordet

IFN:s vision är att leverera forskning av högsta internationella kvalitet på områden som är av central betydelse för näringslivets utveckling. Det är en stor utmaning för ett litet svenskt forskningsinstitut som verkar i direkt konkurrens med resursstarka universitet, institut och forskare världen över. Utmaningen blir desto större eftersom den forskning vi bedriver samtidigt ska uppfylla kravet att bidra med relevanta kunskaper om villkoren för det svenska näringslivet.

På vägen mot vår vision tar vi sikte på mål som leder oss i rätt riktning. Det handlar om att säkra finansiering som möjliggör långsiktiga satsningar på gedigna forskningsprojekt. Samtidigt gäller det att kraftsamla i program med hög relevans för såväl forskningen som näringslivet. Andra avgörande faktorer är att vi förmår attrahera såväl ledande forskare som unga talanger och samspela med internationella auktoriteter på våra områden.

Utifrån dessa målsättningar har vi vidareutvecklat IFN under 2007. Vi har säkrat långsiktig finansiering till tre centrala forskningsprogram. Ett större flerårigt programanslag från Jan Wallanders och Tom Hedelius Stiftelse gör det möjligt att utveckla vårt program kring "Tjänstesektorns ekonomi". Ett sjuårigt anslag från Gustaf Douglas med familj skapar en stabil plattform för forskning kring entreprenörskap. Hösten 2007 har vi också inrättat ett program kring elmarknadens reglering och organisering. Ett större flerårigt anslag för ändamålet har säkrats.

För sjätte gången sedan år 2000 har IFN stått värd för IFN Stockholm Conference. I år var temat "Entreprenörskap och innovationer" och vi lockade ledande namn som William Baumol och Marie Thursby. Det är ett exempel på IFN:s strävan att samverka med internationellt ledande forskare på våra områden. Ett annat exempel är det gästforskarprogram som vi sjösatt under 2007 för att stärka kontaktytorna med kollegor från andra delar av världen.

Under 2007 har IFN berikats med ett antal nya kollegor. Fredrik Sjöholm har med stor entusiasm tagit sig an chefskapet för IFN:s Globaliseringsprogram. Henrik Jordahl har tagit över chefskapet för forskningsprogrammet om tjänstesektorns ekonomi och säkrat dess finansiering. För första gången har vi också arrangerat ett "öppet hus" för doktorander för att stärka banden till de talanger som kan bli framtida medarbetare.

Fokus för våra interna diskussioner har under året legat på internationell publicering. Antalet internationella publiceringar har fortsatt att öka och IFN har befast sin ställning som ett av de internationellt ledande forskningsinstituterna inom globalisering och företagets internationalisering. Under året har inte mindre än fyra artiklar inom området publicerats i internationellt ledande tidskrifter.

Allt fler känner sig också hemma i rollen som forskare som kommunicerar med det omgivande samhället. Det märks i utvärderingen av IFN:s mediegenomslag men också på antalet seminarier och aktiviteter i vårt namn. Att vi lockat ministrar och ledande utredare och opinionsbildare till IFN:s aktiviteter ser vi som ett tecken på att vår forskning tillför kunskap som ofta efterfrågas utanför den egna forskarkretsen.

Om 2006 blev ett år präglad av snabba förändringar och stora omprövningar så har 2007 inneburit en lugnare resa. Nu vet vi vart vi siktar och hur vi ska ta oss dit. Vi arbetar långsiktigt och systematiskt och ser att arbetet ger resultat.

A handwritten signature in black ink, which appears to read "Magnus Henrekson". The signature is fluid and cursive, written in a professional style.

Magnus Henrekson, vd

Medarbetare

Ledning

Magnus Henrekson, *vd och professor*

Magnus Henrekson tillträdde som vd för IFN i november 2005. Arbetet som institutets vd innebär att ansvara för institutets forsknings- och kommunikationsstrategi, rapportering till styrelsen och att vårda och utveckla relationen till institutets finansiärer. I vd:s ansvar ingår dessutom att rekrytera personal samt att utveckla institutets samarbete med nationella och internationella institut, institutioner och enskilda forskare.

Tillsammans med Lars Persson ansvarar han för forskningsprogrammet "Entreprenörskapets ekonomi".

Lars Persson, *vice vd och docent*

Lars Persson har varit vice vd på institutet sedan 2000. I Lars Perssons ansvarsområden ingår att ansvara för institutets ekonomistyrning och budgetuppföljning samt personalansvar för institutets administrativa personal. I hans ansvar ingår dessutom kvalitetssäkring av forskningen och forskningsprogrammet "Entreprenörskapets ekonomi", samt att medverka i institutets rekryteringsgrupp.

Sofia Strömberg, *kommunikationschef och fil kand*

Sofia Strömberg tillträdde som kommunikationschef i januari 2006. I arbetet som kommunikationschef ingår att utveckla institutets kommunikationsstrategi liksom att ansvara för publika kanaler såsom policyseminarier, pressmöten, hemsida och nyhetsbrev. Vidare ingår bl a att ansvara för institutets grafiska profil samt att utbilda institutets medarbetare i kommunikation.

Administration

Marta Benkestock, *ekonomiansvarig*

Ansvarar bl a för bokföring, fakturering, leverantörsbetalningar, utlandsbetalningar, reseräkningar, projektredovisning, skatter, löner, försäkringar, budget och bokslut.

Elisabeth Gustafsson, *vd-sekreterare*

Ansvarar bl a för seminarie-, konferens- och gästforskaradministration.

Jörgen Nilson, *IT-ansvarig*

Ansvarar för inköp och drift av data- och teleutrustning. Har ansvar för inköp av programvara, samt intern support. Fungerar som webmaster och är även säkerhetsansvarig.

Marie Tilert, *serviceansvarig*

Ansvarar för växel och reception, post, tidskriftsbibliotek och övrig service.

Forskare

Johan Almenberg är doktorand vid Institutionen för nationalekonomi, Handelshögskolan i Stockholm, och sedan sommaren 2007 anställd på IFN. Hans forskningsintressen är huvudsakligen inriktade på tillämpad mikroekonomi. För närvarande studerar han bl a hur status och normer påverkar ekonomiska utfall. Johan Almenberg har under hösten 2007 varit gästforskare vid NBER i Cambridge, MA, samt undervisat vid Harvard.

Robin Douhan är doktorand vid Uppsala universitet. Han är sedan sommaren 2007 anställd på IFN. Forskningen är huvudsakligen inriktad på entreprenörskap i en institutionell och politisk kontext. Andra forskningsintressen inkluderar tillväxt och ekonomisk utveckling samt vetenskapsteori med inriktning mot ekonomisk metod.

Johan Egebark är ekon mag med inriktning mot kvantitativa metoder och sedan april 2007 anställd som forskningsassistent på IFN. Han har medverkat i en rad projekt där han framförallt arbetat med att hämta in och bearbeta data samt med ekonometrisk analys.

Sven-Olof Fridolfsson är fil dr i nationalekonomi. Hans forskningsintressen är huvudsakligen inriktade på industriell ekonomi och konkurrenspolitik. För närvarande arbetar han med frågor om elmarknaders funktionssätt, konkurrenspolitik och kartellbekämpning samt företagsförvärv och förvärvskontroll. Sven-Olof Fridolfsson har arbetat som ekonomisk expert åt Konkurrensverket och EU-kommissionen och har varit gästforskare på University of California Berkeley och Université des Sciences Sociales de Toulouse.

Magnus Henrekson är vd för IFN och innehavare av Jacob Wallenbergs forskningsprofessur vid Handelshögskolan i Stockholm. Hans forskning är inriktad på entreprenörskap, ekonomisk tillväxt och institutionell ekonomi. Magnus Henrekson är medlem i redaktionen för *Small Business Economics* och *Foundations and Trends in Entrepreneurship*. Han är bl a affilierad forskare vid SNS och Forum för småföretagsforskning (FSF), medlem i IVA:s avdelning IX (ekonomi) och styrelseledamot i FSF och Sveriges Television. Han har under 2007 regelbundet medverkat som expertkommentator i TV8:s Finansnytt.

Fredrik Heyman är fil dr i nationalekonomi och disputerade 2002 på en avhandling om sambandet mellan löner, företags lönsamhet och struktumvandling. Hans huvudsakliga forskningsinriktning är arbetsmarknadsökonomi, under senare tid med inriktning på den ökade internationaliseringens effekter på arbetsmarknaden. Han har även under 2007 studerat hur företagens ägarstruktur påverkar lönesättningen och vilka effekter konkurrens och företagsuppköp har på skillnader i arbetsmarknadsutfall mellan män och kvinnor.

Henrik Horn, professor i internationell ekonomi, är Senior Research Fellow vid IFN. Hans forskning fokuserar främst på skärningsområdet mellan ekonomi och juridik och då särskilt på ekonomisk-juridiska aspekter av internationella integrationsavtal som WTO och EU, liksom på konkurrens- och regleringsfrågor. Han har undervisat inom dessa områden vid t ex Stockholms universitet, Princeton University och World Trade Institute i Bern. Han var tidigare domare i Marknadsdomstolen och har även arbetat på forskningsavdelningen vid WTO. Henrik Horn är (tillsammans med Petros C. Mavroidis) cheffrapportör för American Law Institute's projekt "Principles of Trade Law: The World Trade Organization" och Research Fellow vid CEPR i London. Han är också redaktionsmedlem för *World Trade Review*.

Henrik Jordahl är fil dr i nationalekonomi och chef för IFN:s forskningsprogram om tjänstesektorns ekonomi. Hans forskning är inriktad på offentligt finansierade tjänster som produceras antingen i den offentliga eller den privata sektorn. Vid sidan av tjänsteforskningen har han studerat kopplingen mellan inkomstskillnader och tillit, samhällsvetares politiska uppfattningar, samt skönhet som förklaring av valresultat. Under år 2007 har han medverkat i referensgrupper hos ITPS, Näringsdepartementet, Statskontoret och Vetenskapsrådet.

Niklas Kaunitz är ekon mag med inriktning mot kvantitativa metoder. Han arbetar sedan maj 2007 på IFN som forskningsassistent med ekonometrisk analys samt databearbetning och datainsamling.

Assar Lindbeck är professor i nationalekonomi vid Institutet för internationell ekonomi, Stockholms universitet, och Senior Research Fellow vid IFN. Under året avslutade Assar Lindbeck sin studie för Världsbanken av ekonomiska reformer, sociala förändringar och socialpolitik i Kina.

Han har också färdigställt två tidskriftsuppsatser om ekonomisk och social utveckling i Kina. Han har arbetat med en teoretisk uppsats om inkomstförsäkring med tonvikt på interaktionen mellan "moral hazard" och sociala normer (tillsammans med Mats Persson). Assar Lindbeck har också arbetat med två empiriska uppsatser om sjukpenningförsäkring. Han har nyligen inlett arbete om sjukvårdsförsäkring och sjukvårdens organisation.

Erik Lindqvist, ekon dr i nationalekonomi, disputerade i oktober 2007 vid Handelshögskolan i Stockholm på en avhandling som bl a behandlade privatisering inom den svenska institutionsvården för ungdomar med sociala problem. Hans huvudsakliga forskningsintressen är organisationsekonomi och politisk ekonomi.

Katariina Nilsson Hakkala är ekon dr i nationalekonomi. Hennes huvudsakliga inriktning är internationell ekonomi med fokus på multinationella företag. I de senaste forskningsprojekten har Katariina Nilsson Hakkala studerat effekter av utländska direktinvesteringar på arbetskraftsefterfrågan, effekter av utflyttning av produktion på arbetskraftsefterfrågan samt hur typen av marknadsinträde av multinationella företag (*entry mode of FDI*) påverkar FoU-verksamheten i utländska dotterföretag. Katariina Nilsson Hakkala är sedan hösten 2006 sekreterare i Nationalekonomiska Föreningen.

Pehr-Johan Norbäck är docent i nationalekonomi. För närvarande arbetar han med tre huvudsakliga områden: internationella fusioner och strukturomvandling, empirisk och teoretisk forskning kring internationella investeringar och multinationella företag och interaktionen mellan entreprenörskap, innovationer, riskkapital och produktmarknadskonkurrens.

Jenny Nykvist är doktorand vid Uppsala universitet. Hon har under 2007 varit gästforskare på IFN och hennes forskningsintressen är huvudsakligen egenföretagande och entreprenörskap.

Martin Olsson är forskarassistent på IFN och sedan hösten 2007 doktorand vid Stockholms universitet. Hans huvudsakliga forskningsintresse rör empirisk mikroekonomi och han har under året arbetat med arbetsrättsliga frågor.

Lars Persson är docent i nationalekonomi och vice vd på IFN. Hans forskning är inriktad på industriell ekonomi, konkurrenspolitik, internationella investeringar, forskning & utveckling och entreprenörskap. För närvarande arbetar han med frågor om internationella fusioner och struktumvandling, interaktionen mellan entreprenörer, riskkapitalister och etablerade företag i innovationsprocessen samt konkurrenslagstiftning och företagsförvärv. Lars Persson är affilierad med Centre for Economic Policy Research (CEPR, London) och Forum för småföretagsforskning (FSF).

Anna Sjögren är ekonom i nationalekonomi. Hennes forskning är inriktad på utbildning, humankapital, genus, arbetsmarknad och beslut under osäkerhet. För närvarande forskar hon om betydelsen av betyg för studieprestationer, intergenerationella samband, överföring av kultur, värderingar, utbildning och framgång på arbetsmarknaden, barnomsorgskostnaders betydelse för barnafödande, män och kvinnors samarbetsmönster samt betydelsen av deadlines. Anna Sjögren är affilierad med Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering (IFAU) i Uppsala och är ledamot i styrelsen för Institutet för social forskning (SOFI).

Fredrik Sjöholm är professor i nationalekonomi och hans forskning fokuserar på två områden. Det första är arbetsmarknadseffekter av utländska direktinvesteringar. Frågeställningar som analyseras inkluderar exempelvis om utländska företagsuppköp av svenska företag påverkar löner och sysselsättning. Hans andra huvudområde är effekterna av utländska direktinvesteringar på Kinas ekonomi. Han har bland annat undersökt hur utländska företag har bidragit till Kinas teknologiska utveckling. Vidare har han undersökt hur teknologiska framsteg påverkar efterfrågan på arbetskraft i kinesiska företag. Han är extern forskningsledare för regeringens Globaliseringsråd, External Fellow vid Leverhulme Centre for Research on Globalisation and Economic Policy (GEP) vid University of Nottingham, medlem av Asian Economic Panel och East Asian Economic Association's Council of Fellows.

Per Skedinger är docent i nationalekonomi och fortsatte under året sitt projekt om minimilöner. Han blev under 2007 medlem i en expertgrupp om minimilöner som initierats av ILO och EU-kommissionen. Under året påbörjade gruppen arbetet med en kommande samlingsvolym, *The Minimum Wage Revisited in the Enlarged EU: Issues and Challenges*. Han fortsatte även ett projekt om hälsa och arbetskraftsutbud bland äldre (tillsammans med Per

Johansson, IFAU). Under året påbörjades ett projekt om effekter av anställningsskydd. Inledningsvis är syftet att sammanställa och diskutera resultat från de senaste årens omfattande internationella forskning i ämnet, och därefter att studera effekter av anställningsskyddet i Sverige. Per Skedinger fortsatte under året sitt arbete som redaktör för *Ekonomisk Debatt*.

Johan Stennek är docent i nationalekonomi och forskar inom området industriell ekonomi med särskilt fokus på konkurrenspolitik och offentliga regleringar. Han arbetar för närvarande på frågor om företagsförvärv, marknader med få köpare och säljare samt elektronisk kommunikation, dvs. TV, bredband och telefoni. Under hösten har Johan Stennek varit gästprofessor vid Nationalekonomiska institutionen på Handelshögskolan vid Göteborgs universitet. Han är medlem i Centre for Economic Policy Research (CEPR, London) samt i Konkurrensverkets råd för konkurrensforskning.

Helena Svaleryd är fil dr i nationalekonomi. Hennes forskning är i huvudsak empirisk och inriktad på politisk ekonomi, internationell ekonomi och arbetsmarknad. För närvarande arbetar hon med frågor rörande politisk styrning i svenska kommuner, konkurrens och könsdiskriminering och barnomsorgskostnadernas effekter på barnafödandet. Under 2007 har hon även undervisat på Handelshögskolan i Stockholm och arbetat som utredare på Globaliseringsrådets kansli.

Roger Svensson är docent i nationalekonomi. Hans forskning är inriktad på entreprenörskap, intellektuell egendom och tjänstehandel. För närvarande arbetar han med frågor om kommersialisering av patent, förvärv/licensiering av intellektuell egendom och upphandling av konsulttjänster. Roger Svensson är affilierad med Mälardalens högskola.

Thomas Tangerås är fil dr i nationalekonomi. Hans forskning är inriktad på industriell ekonomi och politisk ekonomi. För närvarande forskar han kring frågor som rör elförsörjningen, telekom, språkpolitik och konflikter. Thomas Tangerås har anlitats som expert på telekommunikation och varit gästforskare vid Université de Toulouse.

Daniel Waldenström är fil dr i nationalekonomi och fil lic i ekonomisk historia från Handelshögskolan i Stockholm. Hans huvudsakliga forskningsområden är inkomst- och förmögenhetsfördelning och historisk finansiell utveckling. Daniel Waldenström är medlem i European Economic Association, Economic History Association, Cliometrics Society och European Historical Economics Society.

Yves Zenou tillträdde hösten 2007 en lärostolsprofessur vid Stockholms universitet och är Senior Research Fellow vid IFN. Hans forskning är både teoretiskt och empiriskt inriktad och berör huvudsakligen sju områden: sociala interaktioner och nätverksteori, sök- och matchningsteori, urban ekonomi, segregation och diskriminering av minoriteter, identitet och assimilering av invandrare, kriminalitet och utbildning. Yves Zenou är affilierad med Centre for Economic Policy Research (CEPR, London) och Institute for the Study of Labor (IZA, Bonn). Han är redaktör för *Regional Science and Urban Economics* och biträdande redaktör för *Journal of Urban Economics*.

Affilierade forskare

Fredrik Andersson är professor vid nationalekonomiska institutionen, Lunds universitet, och är sedan 1 juli 2006 affilierad forskare vid IFN. Fredrik Anderssons forskning är i huvudsak inriktad på organisations- och konkurrensfrågor och han ingår i institutets nya tjänsteforskningsprogram. Fredrik Andersson är medlem av Vetenskapsrådets ämnesråd för humaniora och samhällsvetenskap.

Andrea Asoni är doktorand vid University of Chicago och affilierad med IFN. Hans huvudsakliga forskningsintressen är institutioner och ekonomisk tillväxt, entreprenörskap och skatter.

Harald Edquist är ekon dr i ekonomisk historia. För närvarande är han forskningsledare inom forskningsområdet "Ekonomisk politik för tillväxt" vid SNS samt affilierad med IFN. Harald Edquist är huvudsakligen inriktad på empirisk produktivitets- och tillväxtforskning. Andra forskningsintressen inkluderar utbildnings- och sysselsättningspolitik samt konkurrens- och klimatfrågor.

Mattias Ganslandt är docent i nationalekonomi (Lunds universitet) och affilierad vid IFN. Sedan hösten 2007 är han chef för Centre for European Law and Economics (CELEC) i Bryssel. Ganslandts huvudsakliga forskningsområden är industriell ekonomi, internationell handel och handelspolitik, immateriella tillgångar och rättigheter samt konkurrens och konkurrensrätt.

Pär Holmberg är fil dr i nationalekonomi och tekn dr i elkraftteknik. Han är forskare vid nationalekonomiska institutionen, Uppsala universitet, samt affilierad med IFN. Hans forskning är inriktad mot elmarknaden, främst strategisk budgivning i elauktioner. Pär Holmberg har varit gästforskare på University of Cambridge.

Nannan Lundin är fil dr i nationalekonomi och hennes forskning har under 2007 fokuserat på globalisering av forskning & utveckling (FoU) och effekterna av sådan utveckling på både OECD-länderna och Kina. Hon har bl a undersökt hur företag med olika ägandestrukturer har bidragit till Kinas innovationskapacitet genom deras FoU-investeringar, samt hur konkurrensen mellan utländska och inhemska företag kan påverka incitamenten för att bedriva FoU-verksamheter i Kina. Under 2007 har Nannan Lundin också slutfört ett projekt om innovationsverksamhet inom Kinas läkemedelsindustri på uppdrag av SNS och arbetat inom expertgruppen för att genomföra Kinas första innovationsundersökning i samarbete med SCB och Vinnova.

Lars Oxelheim är sedan 1992 innehavare av Sydsvensk Industris professur i internationellt företagande vid Lunds universitet och knuten till IFN. Hans forskning är inriktad på kopplingen mellan företaget och dess makroekonomiska omgivning och hans forskningsfrågor spänner från företagets beslut under makroekonomisk osäkerhet och corporate governance till finansiell integration, penningpolitik och ekonomisk tillväxt. Lars Oxelheim är medlem i redaktionen för *Management International Review* och *International Business Review*. Han är ordförande för Svenska Nätverket för Europaforskning i Ekonomi (SNEE) och ledamot av styrelsen för Svenska institutet för europapolitiska studier (Sieps). Han är medlem av Kungliga Humanistiska Vetenskapssamfundet och hedersprofessor vid Fudan University i Shanghai.

Tino Sanandaji är doktorand i public policy vid University of Chicago. Han är sedan sommaren 2006 affilierad forskare på IFN. Forskningen är huvudsakligen inriktad på beskattning av kapital, arbete samt entreprenörskap.

Örjan Sandewall är doktorand vid London School of Economics och är sedan september 2007 programaffilierad forskare vid IFN. Hans forskningsintressen omfattar empirisk industriell organisation, juridik och ekonomi och beteendekonomi. Under sin tid vid institutet forskar han kring frågan om ärtflighets betydelse för ekonomiskt beteende.

Kaj Thomsson är doktorand vid Yale University i USA och sedan sommaren 2007 programaffilierad forskare vid IFN. Hans huvudsakliga forskningsområde är politisk ekonomi, med fokus på hur intressegrupper och politiska institutioner påverkar ekonomisk politik. En stor del av forskningen har ett ekonomisk-historiskt perspektiv. Ett annat forskningsintresse är arbetsmarknadsekonomi, där Kaj Thomsson framför allt har forskat om inkomst- och yrkesrörlighet i USA och i Sverige.

Jonas Vlachos är fil dr i nationalekonomi och innehar ett forskningslektorat vid Stockholms universitet. Han är affilierad med IFN på 40 procent av en heltidstjänst. Jonas Vlachos har under året arbetat med att sätta samman en detaljerad databas för att studera den svenska skolan. Dessutom har han startat upp ett projekt kring hur konkurrens påverkar diskriminering av kvinnor i svenska bolag och han har slutfört projekt kring partistöd i svenska kommuner och hur ägarstrukturen i börsbolag påverkar lönesättningen. Han har under året varit medlem av SNS Välfärdspolitiska råd.

Forskningen i sammendrag

Forskningsproduktionen vid IFN 2000–2007

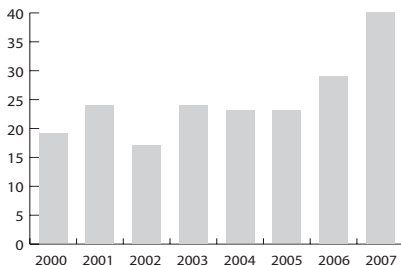
En utvärdering av forskningen vid IFN visar att produktiviteten ökat väsentligt under 2006 och 2007. Det gäller oavsett om vi mäter antalet Working Papers, artiklar eller bokkapitel publicerade i svenska och internationella tidskrifter.

Ökad produktivitet utan bibehållen eller ökad kvalitet har dock ett begränsat värde. Därför månar vi om att utvärdera även de kvalitativa aspekterna av forskningen. Ett viktigt mått i sammanhanget blir att utvärdera hur ofta vi publiceras i de högkvalitativa tidskrifter som får störst genomslag i forskarvärlden.

Nedan sammanfattar vi de kvantitativa och kvalitativa resultaten av vår forskning under 2007 och jämför dessa med tidigare år. I sammanhanget redovisar vi också hur vi går till väga för att genomföra utvärderingen.

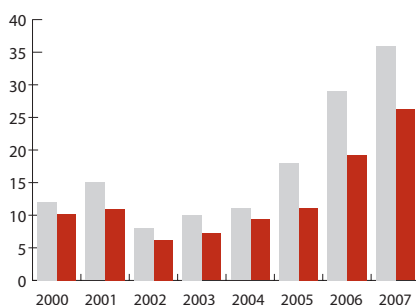
UTGIVNING PÅ ENGELSKA

I normalfallet redovisas den egna forskningen i form av uppsatser på engelska. Efter att en uppsats genomgått en första kvalitetsgranskning ges den ut i IFN:s Working Paper-serie. Serien kan även innehålla uppsatser som gästforskare i huvudsak författat under sin vistelse vid IFN. I figur 1 anges antalet Working Papers som givits ut åren 2000–2007. Antalet varierade mellan 19 och 24 per år fram till 2005. År 2006 ökade antalet utgivna Working Papers till 29 och ökningen fortsatte under 2007 då 40 Working Papers gavs ut. Denna nivå motsvarar ungefär en fördubbling av nivån sedan början av 2000-talet.

Figur 1. Antal Working Papers utgivna vid IFN, 2000–2007.

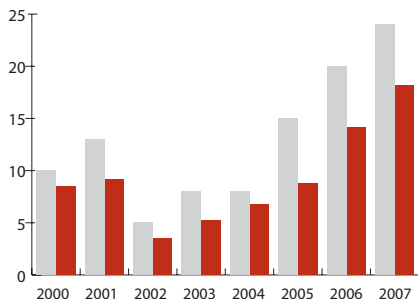
Vid utvärderingen av antalet publicerade forskningsarbeten finns inget entydigt mått; detta eftersom publikationer kan ta sig olika former, arbeten kan vara ensamförfattade eller skrivna med kollegor utanför IFN etc. Ett första grovt mått erhålles genom en enkel summering av antalet publicerade tidskriftsartiklar och bokkapitel som givits ut i institutets digitala engelska särtrycksserie. Detta anges i figur 2 för perioden 2000–2007. Figuren redovisar även antalet sådana särtryck korrigerade för huruvida någon eller några av författarna inte är verksamma vid IFN. Antalet internationellt publicerade arbeten låg i genomsnitt på ca elva t o m 2004, men har stigit kraftigt de senaste två åren och uppgick till 36 år 2007 (26 med justering för externa medförfattare).

Figur 2. Antal utgivna tidskriftsartiklar och bokkapitel på engelska, 2000–2007.

Anm.: Den högra stapeln anger antalet publikationer justerat för externa medförfattare. En artikel med en extern medförfattare räknas som 0,71, med två externa författare som 0,58 osv (detta enligt formeln $1/\sqrt{1 + \text{antal externa medförfattare}}$). Kommentarer, noter och repliksvår räknas som en halv artikel.

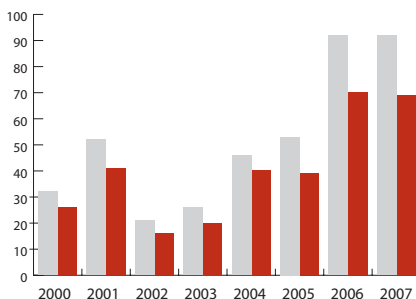
Figur 3 visar antalet publicerade referee-granskade tidskriftsartiklar med och utan justering för externa medförfattare. Även här ser vi en kraftig ökning under senare år. 2007 publicerade institutets forskare sammantaget 24 tidskriftsartiklar (18,2 med justering för externa medförfattare), vilket är mer än en fördubbling jämfört med de första åren under 2000-talet då antalet i genomsnitt låg på ca tio (knappst åtta med författarjustering). Eftersom det finns en betydande eftersläpning mellan att en artikel blir accepterad för publicering och när den sedan ges ut, kan ett bättre mått på den samtida forskningsproduktiviteten vara antalet accepterade artiklar under ett visst år. Fr o m 2006 samlas denna information in och publiceras fortlöpande på IFN:s hemsida. År 2007 antogs 33 artiklar för publicering, vilket indikerar en fortsatt hög publiceringstakt under 2008.

Figur 3. Antal artiklar i referee-granskade tidskrifter, 2000–2007.

Anm.: Den högra stapeln anger antalet publikationer justerat för externa medförfattare. En artikel med en extern medförfattare räknas som 0,71, med två externa författare som 0,58 osv (detta enligt formeln $1/\sqrt{1 + \text{antal externa medförfattare}}$). Kommentarer, noter och repliksvar räknas som en halv artikel.

Måtten ovan fångar olika aspekter av den kvantitet forskning som producerats vid IFN. Men de fångar kvalitetsaspekten enbart i begränsad utsträckning. Det är stora kvalitetsskillnader mellan olika tidskrifter och det är ett viktigt mål för IFN:s forskare att publicera sina arbeten i så högkvalitativa tidskrifter och bokserier som möjligt. För detta ändamål har vi utvecklat ett internt poängsystem, vilket redovisas i bilagan nedan.

Figur 4. Antal publiceringspoäng baserat på IFN:s poängskala, 2000–2007.

Anm.: Den högra stapeln anger antalet publikationer justerat för externa medförfattare. En artikel med en extern medförfattare räknas som 0,71, med två externa författare som 0,58 osv (detta enligt formeln $1/\sqrt{1 + \text{antal externa medförfattare}}$). Kommentarer, noter och repliksvar räknas som en halv artikel.

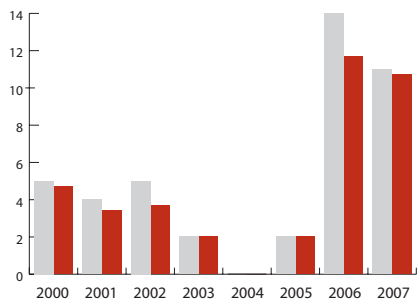
Figur 4 visar antalet kvalitets- och författarjusterade publiceringspoäng. Här ser vi en ökning i utfallet för denna mycket viktiga aspekt av forskningen under senare år. 2005 och 2006 producerade institutets forskare sammantaget 39 respektive 71 kvalitets- och författarjusterade publiceringspoäng, vilket var en klar uppgång från de första åren under 2000-talet då poängantalet i genomsnitt låg på ca 30. Den författarjusterade publiceringspoängen för 2007 är 70. 2006 var ett exceptionellt år genom att IFN-forskare var (med)författare till tre artiklar publicerade i "topp-4"-tidskrifter. Trots detta nås så gott som samma nivå år 2007.

Poängnivån har kunnat upprätthållas framför allt genom ett flertal artiklar i ledande tidskrifter inom våra kärnområden, vilket är i linje med vår målsättning att säkerställa högkvalitativ forskning inom just dessa områden.

Det förtjänar också att nämnas att det under 2007 publicerades tre internationella volymer där IFN-forskare var redaktörer på ledande akademiska förlag (Springer, Cambridge University Press och Elsevier).

UTGIVNING PÅ SVENSKA

Eftersom den akademiska "tredje uppgiften", dvs. att kommunicera sin forskning även utanför forskarsamhället, numera explicit ingår i IFN:s verksamhet, är även publikationer på svenska väsentliga. I de flesta fall sker detta genom att forskarna skriver uppsatser som publiceras i svenskspråkiga tidskrifter som *Ekonomisk Debatt*, *Ekonomiska Samfundets Tidskrift* och *Arbetsmarknad & Arbetsliv*, men det sker också genom medverkan i samlingsvolymer, expertrapporter till utredningar och böcker. Det handlar ofta om popularisering av egen och andras forskning, men också om att på forskningsbasis göra analyser av frågor av hög ekonomisk-politisk relevans. Dessa arbeten ges ut i institutets svenska särtrycksserie. Under 2007 utgavs elva särtryck på svenska. Detta är något lägre än 2006 med 14 särtryck, men som framgår av figur 5 är det en mycket kraftig ökning jämfört med tidigare år under 2000-talet.

Figur 5. Antal arbeten i IFN:s svenska särtrycksserie, 2000–2007.

Anm.: Den högra stapeln anger antalet publikationer justerat för externa medförfattare. En artikel med en extern medförfattare räknas som 0,71, med två externa författare som 0,58 osv (detta enligt formeln $1/\sqrt{1 + \text{antal externa medförfattare}}$). Kommentarer, noter och repliksvår räknas som en halv artikel.

Magnus Henrekson och Mikael Stenkula gav ut boken *Entreprenörskap* (SNS Förlag). Det är den första nationalekonomiska läroboken på universitetsnivå på svenska där entreprenörfunktionens samhällsekonomiska betydelse analyseras.

För att skapa en naturlig kanal för uppsatser med stor relevans för aktuella näringslivsrelaterade frågeställningar – skrivna på svenska eller engelska – startades 2006 en ny skriftserie kallad IFN Policy Papers. I denna serie utkom tio arbeten under 2006 och nio arbeten under 2007.

Med start våren 2007 startades en ny skriftserie under rubriken Forskningsöversikter. Där samlar vi kortare och längre rapporter som ger en översikt av forskningsläget på för IFN centrala områden. Översikterna ska vara författade av IFN-forskare. De kortare översikterna har i regel tidigare publicerats i IFN:s nyhetsbrev. Övriga forskningsöversikter är ofta resultatet av de enskilda forskarnas samarbeten med myndigheter och andra uppdragsgivare. Under 2007 utkom tre längre och två kortare översikter i serien.

För att ytterligare synliggöra insatser inom ramen för den tredje uppgiften listas numera också populärvetenskapliga artiklar i tidskrifter som *Axess*, *Magasinet Neo*, *Arena* osv. Under 2007 publicerade IFN:s forskare sju sådana artiklar. Under såväl 2005 som 2006 var antalet fyra.

Slutligen kan nämnas att IFN:s forskare i betydande grad deltagit i samhällsdebatten i form av egna inlägg i dagspress och andra tidningar. Totalt 17 debattartiklar har publicerats, bl a två bidrag på *DN Debatt*, fyra på *SvD Brännpunkt* och sex i *Dagens Industri*.

Bilaga

IFN:s poängsystem för kvalitetsjustering av forskningsproduktionen:

Publiceringskanal	Poäng
Topp-4 tidskrifter inom <i>economics</i> : <i>American Economic Review</i> , <i>Econometrica</i> , <i>Journal of Political Economy</i> , <i>Quarterly Journal of Economics</i> . Det kan sägas råda samsyn om att dessa fyra står i särklass.	10
Topptidskrifter inom <i>economics</i> alldeles under topp-4, inkl policyinriktade tidskrifter med mycket hög s k <i>impact</i> : <i>Review of Economic Studies</i> , <i>Journal of Finance</i> , <i>Journal of Economic Perspectives</i> , <i>Journal of Economic Literature</i> , <i>Brookings Papers on Economic Activity</i> , <i>Economic Policy</i> , <i>NBER Macroeconomics Annual</i> .	8
Absoluta topptidskrifter utanför fältet <i>economics</i> , t ex <i>American Journal of Political Science</i> och <i>American Journal of Sociology</i> .	7
Övriga topptidskrifter inom <i>economics</i> rankade lägst nr 20 enligt de s k KMS, IF-måtten och Kodrzycki & Yus (2006) <i>impact</i> per tidskrift och per artikel.	6
Tidskrifter utanför <i>economics</i> som är listade i Social Sciences Citation Index, SSCI, och har en Impact Factor, IF, större än 2.	5
Tidskrifter inom <i>economics</i> i intervallet 21–40 enligt KMS, IF och Kodrzycki & Yu.	4
Övriga tidskrifter inom <i>economics</i> som är poängsatta enligt KMS eller IF-måttet samt tidskrifter utanför <i>economics</i> som är listade i SSCI med IF mellan 1 och 2.	3
Övriga referee-granskade tidskrifter utanför <i>economics</i> som är listade i SSCI.	2
Övriga referee-granskade tidskrifter.	1
Bokkapitel i högprestigebokserier och/eller på ett av de ledande akademiska förlagen. I undantagsfall, t ex bidrag i North-Hollands <i>Handbook</i> -serie, kan poängen bli lika hög som för bidrag i topptidskrift.	2-4
Övriga bokkapitel (boken bör registreras i <i>EconLit</i>).	1

I sammanställningen ingår arbeten utförda vid IFN till sitt fulla värde. Arbeten utförda av affilierade forskare ingår till 50 %. Det senare gäller även för arbeten publicerade av forskare som lämnat IFN, men där IFN anges som en av flera affilieringar i den publicerade artikeln.

Forskningsprogram

Globaliseringen och företagen

Sverige har under hela sin moderna ekonomiska historia varit väl integrerat med omvärlden genom handel och utländska direktinvesteringar. Denna integration har ökat kraftigt under den senaste femtonårsperioden. Så har exempelvis exporten ökat från ca 30 procent av BNP i början av 1990-talet till ca 50 procent i dag.

Vidare har utlandsägda företags andel av svensk industriproduktion ökat från ca 20 procent till över en tredjedel under samma period. Slutligen har utflödet av utländska direktinvesteringar fortsatt på en hög nivå och i dag bedrivs ca 75 procent av svenska multinationella företags verksamhet utanför Sveriges gränser.

Processen drivs av förbättrade kommunikationsmöjligheter, fallande transportkostnader och alltmer internationellt öppna länder. Dessa förändringar har, och kommer även fortsättningsvis att ha, en fundamental påverkan på de ledande multinationella företagens verksamheter och vinstmöjligheter.

Små öppna ekonomier med starka multinationella företag, såsom Sverige, kommer därför att påverkas i utomordentligt hög grad av globaliseringen. En snabb strukturomvandling där avancerad produktion med högt förädlingsvärde ersätter produktion med lågt förädlingsvärde kommer att bli nödvändig för att bibehålla och utveckla Sveriges position som avancerad industrination. Omlokalisering av produktion och tjänster sker allt snabbare över hela världen och bestäms i allt högre grad av ekonomiska grundförutsättningar, såsom tillgång på välutbildad arbetskraft och effektiva transportsystem, samt av i sammanhanget centrala institutioner, såsom konkurrensregler, associationsrättsliga regler, arbetsmarknadsregler och skattesystem.

Med anledning av dessa mycket viktiga förändringar för svenskt näringsliv har IFN initierat ett forskningsprogram där forskning med denna inriktning kan samlas. Forskningsprogrammets primära syfte är att öka vår förståelse av vilka ekonomiska grundförutsättningar, bolagsägandeformer och allmänna institutioner som i ett internationellt perspektiv kan säkerställa en effektiv strukturomvandling och därmed tillvarata de tillväxtpotentialer som globaliseringsprocessen medför.

Programmets huvudfinansiär är Marianne och Marcus Wallenbergs Stiftelse.

Programchef: Fredrik Sjöholm

1. EKONOMISKA EFFEKTER AV UTLÄNDSKA DIREKTINVESTERINGAR I KINA

Detta projekt syftar till att undersöka utländska direktinvesteringar i Kina och hur de påverkar den teknologiska utvecklingen och den kinesiska arbetsmarknaden. I projektet kommer vi exempelvis att undersöka om utländska företag bedriver forskning och teknikutveckling i Kina och om närvaron av utländska företag påverkar samma aktiviteter i kinesägda företag. Vidare undersöker vi hur multinationella företag påverkar mängden arbetstillfällen i den kinesiska industrin och även deras effekt på löner.

Projektansvarig: Fredrik Sjöholm

Projektmedtagare: Nannan Lundin

2. GLOBALISERINGENS ARBETSMARKNADSEFFEKTER

Internationaliseringen av svenskt näringsliv har accentuerats under 1990-talet. Allt mer av svensk produktion sker i utländskt ägda företag och allt mer av svenska företags verksamhet sker utomlands. På motsvarande sätt ökar handelns betydelse och industriell produktion tenderar att bli allt mer fragmenterad med en ökad betydelse av outsourcing och internationella företagsnätverk. Hur denna utveckling påverkar svensk arbetsmarknad är en ofta återkommande fråga. Syftet med detta projekt är att analysera ett antal frågeställningar som berör globaliseringens arbetsmarknadseffekter.

Exempel på frågeställningar som vi analyserar är:

- ☛ Finns det ett samband mellan utlandsägande och löner?
- ☛ Hur påverkas sysselsättning av utländska direktinvesteringar?
- ☛ Hur påverkar globaliseringen arbetskraftsefterfrågans lönekänslighet?
- ☛ Vilken typ av jobb förläggs till Sverige när företaget blir multinationella?
- ☛ Hur påverkar det ökade utrymmet för outsourcing efterfrågan på låg- och högutbildad arbetskraft i Sverige?

Projektansvariga: Katariina Nilsson Hakkala, Fredrik Heyman och Fredrik Sjöholm

3. INTERNATIONELLA FUSIONER OCH PRODUKTIVITETSEFFEKTER I GLOBALISERINGSPROCESSEN

I den svenska debatten påstås ofta att många av de utländska företagsförvärv som skett i Sverige under senare tid inte är till gagn för samhället och att svenska uppköpta företag skulle ha klarat sig bättre på egen hand. I en globaliseringsprocess drivs dock förvärv ofta av att marknadsförutsättningarna radikalt har förändrats. Den relevanta frågan är inte hur dessa uppköpta svenska företag fungerade innan fusionerna, utan hur de skulle ha klarat sig i den nya marknadssituationen.

Syftet med detta projekt är dels att utveckla en teoretisk analysram av internationella fusioner i en globaliseringsprocess, och dels att empiriskt undersöka produktivitetens utvecklingen hos svenska företag som har varit inblandade i internationella fusioner.

Projektansvarig: Lars Persson

Projektmedtagare: Henrik Horn, Katariina Nilsson Hakkala och Pehr-Johan Norbäck

4. UTLÄNDSKA FÖRETAGSFÖRVÄRV OCH SKATTEREGLER

Höga svenska ägarskatter eller allmänt oförmånliga betingelser för svenskt företagsägande riskerar att leda till ineffektiva utländska förvärv. Ineffektiva ägare i länder där ägandet är mer gynnat, exempelvis genom låga skatter, kan förvärva företag med effektiva svenska ägare eftersom de inte behöver betala lika höga skatter. Vilka typer av ägande och skattenackdelar som riskerar att leda till ineffektivt ägande är dock inte närmare studerat.

Ett syfte med detta projekt är att utveckla en teoretisk analysram av hur olika äganderegler och skatteregler påverkar förekomsten av effektiva och ineffektiva utländska förvärv. Ett annat syfte är att empiriskt undersöka hur olika typer av skatter – ägarskatter och vinstskatter – påverkar förekomsten av utländska företagsförvärv och deras effektivitet.

Projektansvarig: Lars Persson

Projektmedtagare: Pehr-Johan Norbäck och Jonas Vlachos

5. INTERNATIONELLA INTEGRATIONSAVTAL OCH INHEMSKA REGLERINGAR

Internationella integrationsavtal som EU och WTO är primärt avsedda att reglera de negativa konsekvenser för andra avtalsmedlemmar som nationellt ekonomiskt-politiskt beslutsfattande kan medföra. För att åstadkomma detta räcker det inte med att avtalen reglerar användandet av direkta gränshinder för handel, som t ex tullar. De måste även begränsa användandet av policyinstrument som åtminstone vid en första anblick är avsedda att reglera inhemska förhållanden, men som har internationella konsekvenser.

Till exempel kan skatter och subventioner av inhemska produktion, miljöregleringar, arbetsmarknadspolitik, produktsäkerhetslagstiftning, konkurrenspolitik, etc., utformas så att de i praktiken är förtäckta handelshinder. Den fundamentala svårigheten vid utformandet av internationella integrationsavtal är att balansera önskemålet om internationell integration mot det om nationell suveränitet över inhemska policy-instrument.

Syftet med detta projekt är att belysa hur konflikter mellan internationella integrationsavtal och inhemska regleringar har hanterats, och bör hanteras, i WTO-avtalet. Metodmässigt utnyttjas såväl teori som empiri, liksom tillämpade analyser av konkreta rättsfall inom WTO-systemet.

Projektansvarig: Henrik Horn

Entreprenörskapets ekonomi

Det går knappast att ge en rättvisande bild av ett i dag rikt lands moderna ekonomiska historia utan att komma in på de branscher och företag som spelat en central roll för landets utveckling. Den svenska industrialiseringen under slutet av 1800-talet förknippas med specifika företag och entreprenörer som Lars Magnus Ericsson, Gustaf de Laval och Alfred Nobel. Bakom de nya företag som vuxit sig stora under efterkrigstiden finns också ofta drivande entreprenörer som bygger ett företag baserat på en vision och en stark affärsidé såsom Ingvar Kamprad, Erling Persson och Ruben Rausing.

I dag finns en företagsekonomiskt inriktad entreprenörskapsforskning som formligen exploderat i omfattning men inom nationalekonomin befinner sig denna forskning fortfarande i sin linda.

Den företagsekonomiska forskningsansatsen ger värdefull information om framför allt sakförhållanden inom enskilda företag och branscher. Den har dock en svaghet i att den genom sin fokusering på studier av enskilda företag och avsaknad av prediktiv analys inte kan studera hur olika institutioner och regelverk i allmänhet påverkar entreprenörskapet och dess effekt på näringslivets förnyelse och den ekonomiska tillväxten. Genom att använda nationalekonomiska analysmetoder, vilka explicit belyser interaktionen mellan entreprenörer, andra aktörer och institutionella förhållanden, kan sådana effekter analyseras på ett systematiskt sätt. Exempelvis kan vi studera hur framväxten av en riskkapitalmarknad påverkar de allmänna drivkrafterna att starta nya företag. Vidare är det möjligt att genom att arbeta med data för många entreprenörsföretag och en rad olika viktiga bakgrundsfaktorer för entreprenörskapet, såsom tillgång till riskkapital, erhålla mer generella insikter om hur olika institutionella faktorer påverkar entreprenörskapet.

Institutet för Näringslivsforskning har därför initierat ett nationalekonomiskt forskningsprogram som syftar till att belysa vilka ekonomiska grundförutsättningar såsom bolagsägandeformer, skattesystem och allmänna institutioner, som kan bidra till att skapa en entreprenörsdriven tillväxt.

Programmets huvudfinansär är Gustaf Douglas med familj.

Programchefer: **Magnus Henrekson** och **Lars Persson**

IFN STOCKHOLM CONFERENCE

Sedan år 2000 har IFN arrangerat vetenskapliga konferenser på ämnen som har stor relevans för näringslivets utveckling. Ca 10–15 internationellt ledande forskare och 5–10 IFN-forskare har deltagit, och det begränsade antalet deltagare har bidragit till att skapa en informell och konstruktiv atmosfär, och har även inspirerat till framtida forskning och forskningssamarbete. IFN har beslutat att fortsätta med dessa årliga konferenser som nu har döpts till "IFN Stockholm Conference".

Årets konferens ägde rum i Vaxholm utanför Stockholm den 9–11 september och titeln var "Firms in the Innovation Process: The Effects of Ownership, Legislation and Taxation". Konferensen fokuserade på hur olika institutioner och regelverk påverkar entreprenörskapet och dess effekt på den ekonomiska tillväxten. I konferensen deltog drygt 10 utländska forskare från ledande amerikanska och europeiska universitet samt forskare från Stockholms universitet, KTH och IFN. Bland de utländska deltagarna kan nämnas William J. Baumol (Stern School of Business, New York University), som är ledande inom forskningen om entreprenörskapets betydelse för ekonomisk tillväxt och Marie Thursby (Georgia Institute of Technology) som är internationellt erkänd inom fältet om universitetsforskningens betydelse för industriell utveckling.

Magnus Henrekson och William J. Baumol.

1. ÄGANDE, SAMVERKAN OCH KONKURRENS I INNOVATIONSINDUSTRIN

Empiriska studier visar att etablerade företag ofta tillägnar sig nya teknologier genom uppköp av små entreprenörsföretag, vilka ofta är finansierade av riskkapital. Vidare observerar vi att nya företagsstrategier och nya teknologier ofta introduceras på marknaden av entreprenöriella nyinträdande företag, och att dessa nya strategier och teknologier sedan tas upp av etablerade företag. Ett exempel på detta är Ryanairs inträde på den europeiska flygmarknaden. Forskningsprogrammets syfte är att öka vår förståelse av hur interaktionen mellan företag med olika typ av ägandeform sker på innovationsmarknaden och hur regelverk, såsom konkurrenslagor och företagsbeskattningssystem, påverkar denna process.

Projektansvarig: Lars Persson

Projektmedtagare: Andrea Asoni, Henrik Horn, Katariina Nilsson Hakkala och Pehr-Johan Norbäck

2. ENTREPRENÖRSKAPETS POLITISKA EKONOMI

Entreprenörskapets centrala betydelse för tillväxt och välbefinnande har på senare tid kommit att lyftas fram allt mer inom forskningen. Ofta har det tagits för givet att ökad entreprenörsaktivitet har en positiv effekt på tillväxt och jobbskapande.

Utgångspunkten i detta projekt är att entreprenörer inte per automatik bidrar positivt till samhällsekonomin. Istället utgår vi ifrån premissen att huruvida bidraget är positivt beror på de institutionella betingelserna i ekonomin, vilka bestämmer vad som också har kallats "den samhälleliga belöningsstrukturen" vad gäller entreprenörskap. Entreprenörer analyseras som ekonomiska agenter vilka hela tiden söker efter en avkastning (*economic rent*) som överstiger den riskjusterade räntan i ekonomin.

Huvudsyftet med projektet är att analysera hur graden av entreprenörsaktivitet och till vilka verksamheter denna kanaliseras bestäms av centrala institutioner i ekonomin.

Projektansvarig: Magnus Henrekson

Projektmedtagare: Robin Douhan och Tino Sanandaji

3. GLOBALISERINGEN OCH ÄGARPOLITIKEN I EFTERKRIGSTIDENS SVERIGE

I detta projekt studeras den dramatiska omsvängningen i svensk ägarpolitik vad gäller ägarstruktur i det svenska näringslivet under efterkrigstiden. Efter andra världskriget präglades ägarpolitiken i hög grad av en socialistisk vision där det slutliga målet var ett de facto avskaffande av den privata äganderätten. Denna politik nådde vägs ände i början av 1980-talet. Sedan dess har ett stort antal svenska företag förvärvats av eller fusionerats med utländska företag. Samtidigt har också den utländska ägarandelen på den svenska börsen ökat kraftigt.

En annan viktig tendens är att det statliga ägandet ökat liksom den kontroll som utövas av statliga och eller korporatistiska fonder över svenska börsnoterade företag. Den gamla svenska kontrollmodellen som präglats av att enskilda familjer har ett kontrollerande inflytande över enskilda företag även när dessa är börsnoterade uppehålls huvudsakligen via systemet med rösträttsdifferentiering. Det ovan skisserade läget ger upphov till flera intressanta frågeställningar som kommer att analyseras i detta projekt:

- ☛ I hur stor utsträckning är en ägarmodell byggd på familjekontroll tillämplig även framdeles?
- ☛ Vilka effekter kan vi förvänta oss av en ökad ägarandel för staten och statliga eller korporatistiskt styrda fonder?
- ☛ Kan den framväxande modellen med allt mer spritt ägande fungera utan det slag av kraftfulla belöningsinstrument för företagsledningarna som är så vanliga i de anglosaxiska länderna?

Projektansvarig: **Magnus Henrekson**

Projektmedlemmar: **Johan Almenberg**

4. KOMMERSIALISERING AV SVENSKA PATENT

Sverige är topprankat i världen med avseende på forskning och utveckling, beviljade patent och publikationer i forskningstidskrifter. Men vi har inte så många små snabbväxande teknologibaserade företag. Kommersialiseringen av det intellektuella kapitalet är relativt sett långsam i Sverige jämfört med andra länder.

Syftet med detta projekt är att empiriskt analysera kommersialiseringprocessen av intellektuellt kapital i Sverige genom att följa patent. Fyra forskningsfrågor analyseras:

- ☛ Orsakerna till att patent kommersialiseras eller inte
- ☛ Vad som bestämmer valet av kommersialiseringssätt (sälja, licensiera eller kommersialisera i existerande eller nytt företag)
- ☛ Faktorer som påverkar utfallet av kommersialiseringen
- ☛ Orsakerna till varför patent förnyas eller förfaller.

Speciellt fokus är på rollen av statliga finansieringssystem och affärsänglar. En unik databas över svenska patent ägda av uppfinnare och småföretag används. Databasen bygger på en enkät där svarsfrekvensen är 80 procent.

Projektansvarig: Roger Svensson

5. ÄGARSTRUKTUR OCH FÖRETAGETS VERKSAMHET

Projektet har sin utgångspunkt i den stora litteratur kring ägar- och bolagsstyrning som ursprungligen främst fokuserat på separationen mellan ägande och kontroll. Begränsningar i den rådande forskningen är att den dels varit fokuserad på amerikanska förhållanden och dels att data om företagens inre struktur sällan kunnat länkas till relevanta ägardata.

I det här projektet skapas en unik databas där svenska data över individer och företag länkas samman med detaljerade ägardata. Projektet ämnar undersöka hur ägarstrukturen och de agentproblem som kan uppstå påverkar företagets beteende. Till exempel: Hur påverkar ägandestrukturen de anställdas lönenivåer? Vilka effekter har uppköp av företag på olika grupper löner?

Projektansvarig: **Helena Svaleryd**

Projektmedtagare: **Fredrik Heyman och Jonas Vlachos**

6. SVENSK INKOMST- OCH FÖRMÖGENHETSFÖRDELNING

Det övergripande målet för projektet är att skapa homogena serier för inkomst- och förmögenhetsfördelningens utveckling i Sverige som sträcker sig från tiden för Sveriges industrialisering på 1800-talet fram till i dag. Dessa serier ska i huvudsak baseras på skattestatistik, nationalräkenskaper och befolkningsstatistik, men ska också jämföras med individdatabaser för överlappande år. Syftet är att bättre kunna förklara framväxten av den svenska inkomst- och förmögenhetsfördelningen, både i historiskt och internationellt perspektiv.

Projektansvarig: **Daniel Waldenström**

Tjänstesektorns ekonomi

Sverige är en tjänsteekonomi. Privata tjänsteproducenter svarar för hälften av landets BNP. Industrin står fortsatt stark, men lägger ut allt fler delar av produktionsprocessen på privata tjänsteföretag. De hushållsnära tjänsterna blir allt viktigare genom stegvisa politiska reformer. Den offentliga konsumtionen uppgår till en fjärdedel av BNP och består nästan helt av tjänster.

Mot denna bakgrund förtjänar tjänstesektorn att lyftas fram i nationalekonomiska studier. Inom programmet samlar IFN forskning som utgår från tjänstesektorns villkor och som belyser sektorns potential för sysselsättning och ekonomisk tillväxt.

Inte minst bland de offentligt finansierade tjänsterna kan en stor effektiviseringspotential finnas. Dessa tjänster har en hög inkomstelasticitet men har inte expanderat nämnvärt i Sverige under de senaste 25 åren. Under flera decennier har produktivitetstillväxten för de offentliga tjänsterna varit långsam. Inom forskningsprogrammet studeras samspelet mellan väljare och politiker kring de offentliga tjänsterna. I fokus ligger valet mellan offentlig och privat drift och vilka konsekvenser det har för tjänsternas kostnader och kvalitet.

Minimilöner är särskilt relevanta för tjänstesektorn eftersom de är bindande i flera tjänsteyrken. Forskningsprogrammet rymmer en kartläggning av minimilönernas nivåer och grad av differentiering i ett antal avtalsområden och en undersökning av minimilönernas effekter på sysselsättning och andra utfall.

För industrinära tjänster innebär de sjunkande kostnaderna för information och kommunikation både ett ökat konkurrenstryck och ökade möjligheter att handla med tjänster över större geografiska avstånd. Inom programmet studeras hur tjänstehandelns globalisering påverkar små öppna ekonomier som den svenska.

Almega och Teknikföretagen är huvudfinansiärer i detta forskningsprogram.

Programchef: **Henrik Jordahl**

NORDISK KONFERENS I INDUSTRIELL EKONOMI

Den 1–2 juni arrangerade IFN-forskarna Johan Stennek och Thomas Tangerås den sjätte nordiska konferensen i industriell ekonomi (Norio) på Villa Källhagen i Stockholm. Syftet med konferensen var att stimulera samarbete och utbyte av forskningsresultat mellan nordiska forskare verksamma inom området. Konferensen samlade närmare 30 deltagare från hela Norden. Huvudtalare var Mark Armstrong, professor vid University College London, som höll ett föredrag om konkurrensproblem på mobiltelemarknaden. Konferensens andra huvudtema var privat kontra offentlig tjänsteproduktion.

Gruppenbild av konferensdeltagarna.

1. OFFENTLIGA TJÄNSTER I VÄLJARNAS ÖGON

Projektet studerar samspelet mellan väljare och politiker kring de offentliga tjänsterna. Vilka kommuner lägger ut vilka tjänster på entreprenad? Hur reagerar väljarna när utbud av och priser på de offentliga tjänsterna förändras?

Offentlig konsumtion utgör 51 procent av de offentliga utgifterna i Sverige och består nästan helt av tjänster. Väljarnas efterfrågan på tjänster som vård, skola och omsorg tillgodoses på olika sätt i olika kommuner och landsting. Väljarnas uppfattningar fångas bl a med hjälp av intervjuundersökningar, som de svenska valundersökningarna.

Projektansvarig: Henrik Jordahl

2. OFFENTLIG OCH PRIVAT PRODUKTION AV OFFENTLIGT FINANSIERADE TJÄNSTER

Allt fler offentligt finansierade tjänster utförs av privata producenter. Projektet studerar vilka konsekvenser valet mellan offentlig och privat drift har för tjänsternas kostnader och kvalitet.

Internationella studier tyder på att offentliga upphandlingar av transporter och tekniska verksamheter kan leda till besparingar på upp till 30 procent jämfört med offentlig produktion. För mjukare verksamheter är besparingspotentialen betydligt lägre; för sjukvården högst osäker. Konkurrensverket har gjort bedömningen att offentlig verksamhet för omkring 250 miljarder kronor skulle kunna öppnas för konkurrens mellan privata producenter. Samtidigt innebär produktion i privat regi en kontrollförlust för den offentliga uppdragsgivaren med risk för att verksamhetens kvalitet blir lidande.

En utgångspunkt är att olika offentliga tjänster lämpar sig olika väl för kontraktst-avtalad verksamhet. Skillnader mellan offentlig och privat drift uppstår i ett samspel mellan driftsform, konkurrens och verksamhetens kontraktsförutsättningar.

Projektansvarig: Henrik Jordahl

Projektmedtagare: Erik Lindqvist

3. BARNOMSORGENS EFFEKTER PÅ DET LÅNGSIKTIGA ARBETSKRAFTSUTBUDET

Detta projekts syfte är att studera långsiktiga effekter av subventionerad barnomsorg på arbetskraftsutbud och tillgång till humankapital.

Tillgång till barnomsorg kan ha betydelse för det långsiktiga arbetskraftsutbudet genom att påverka dels barnafödande, dels barns utveckling, hälsa och framtida humankapital. Kunskap om vad som påverkar barnafödandet är viktig i dagens Europa där låga födelsetal och åldrande befolkning ökar försörjningsbördan. I ett kunskaps-samhälle är det också centralt att veta vad som påverkar förutsättningarna för human-kapitalackumulation. Detta är av vikt både för ekonomisk tillväxt och för att motverka att barn i resurssvaga miljöer hamnar på efterkälken.

Projektets syfte är att studera långsiktiga effekter av subventionerad barnomsorg på arbetskraftsutbud och tillgång till humankapital. Projektet ska besvara fyra frågor:

- ☛ Hur påverkar barnomsorgskostnader barnafödandet? Vi nyttjar den exo-gena variation i förändring av barnomsorgsavgifter för familjer i olika kom-muner och inkomstlägen som följde av maxtaxereformen 2002.
- ☛ Hur påverkar förskolan barns och föräldrars hälsa på kort sikt? Studien baseras på patientregister och den variation i barnomsorgsnyttjande som följde av maxtaxereformen.
- ☛ Hur påverkar förskolan individers humankapital? Hälso- och utbildnings-utfall i vuxenlivet kommer att studeras. Studien utnyttjar rumslig och tidsmässig variation i 1970-talets barnomsorgsexpansion.
- ☛ Hur kan förskolan påverka barns utveckling av värderingar och preferenser? Teoretiskt analyseras barnomsorgens inverkan på de processer som ger upphov till segregering och utanförskap.

Projektansvarig: Anna Sjögren

Projektmedlemmar: Helena Svaleryd

4. GLOBALISERING, LOKALISERING OCH TJÄNSTPRODUKTION

Projektet undersöker hur tjänstehandelns globalisering påverkar små öppna ekono-mier som den svenska.

I november 2006 arrangerade IFN en konferens med fokus på effekterna av den för-ändringsprocess som åtföljer internationell handel och utländska direktinvesteringar i tjänstproduktionen. Intressanta frågeställningar för en liten öppen ekonomi är bl a:

- ☛ Vilket inflytande har teknologi och komparativa fördelar på tjänste-
produktionens lokalisering och effektivitet?
- ☛ Vad innebär konkurrensen inom tjänstesektorn för hög- och lågutbildad
arbetskraft inom OECD-länderna?
- ☛ Vilka företag och sektorer kommer att lyckas i den nya konkurrens-
situationen? Vilka kommer att krympa och försvinna?
- ☛ Vilken roll spelar nationell politik? Vilken betydelse har bilaterala och
multinationella avtal?
- ☛ Hur påverkar informationsteknologin globaliseringen av tjänster?
- ☛ Vilka blir effekterna för tillväxt och välförhållanden?

Flera uppsatser som presenterades på konferensen kommer under år 2008 att publiceras i ett specialnummer av en internationell vetenskaplig tidskrift.

Projektansvarig: Mattias Ganslandt

5. KONKURRENS OCH REGLERINGAR PÅ MARKNADEN FÖR ELEKTRONISK KOMMUNIKATION

Syftet med detta projekt är att bidra till förståelsen av vilka faktorer som är avgörande för samtrafikavgifternas storlek i elektronisk kommunikation samt vilka effekter konkurrens och regleringar har på marknadernas funktionssätt.

Vi kommer att analysera tre frågeställningar. För det första, hur fungerar mobiltelekommunikationsmarknaden och vilket är behovet av statlig intervention? Trots de många källorna till marknadsmisslyckande inom telekommunikation är nyttan av statligt ingripande oklar. Det finns i själva verket beräkningar som visar att de 26 delstater i USA som har priskontroll hade 15 procent högre priser än de stater som saknar priskontroll, allt annat lika. För det andra, hur skall man värdera effekterna av politisk intervention inom mobiltelekomindustrin? Vad gäller det nya europeiska reglerande ramverket är en sådan utvärdering redan planerad att starta om ungefär två år. För det tredje, hur skall de nationella reglerande organen utföra sina förpliktelser under det nya reglerande ramverket, så som att avgränsa marknader, mäta marknadskraften och vidta lämpliga åtgärder?

Projektansvarig: Johan Stennek

Projektmedlemmar: Thomas Tangerås

6. MINIMILÖNER I SVERIGE

Syftet med detta projekt är dels att kartlägga minimilönernas nivåer och grad av differentiering i ett antal avtalsområden i Sverige och dels att undersöka vilka effekter minimilönerna har på sysselsättning och andra utfall.

Mycket lite är känt om de komplexa minimilönesystemen i länder där minimilönerna regleras uteslutande genom kollektivavtal, som Sverige. Minimilönerna är svåröverblickbara, då de bestäms branschvis och ofta differentieras efter olika karaktäristika hos arbetskraften såsom ålder, yrke eller erfarenhet. Kunskapen om effekterna av minimilönerna för olika utfall på arbetsmarknaden är också bristfällig. Syftet med detta projekt är dels att kartlägga minimilönernas nivåer och grad av differentiering inom ett antal avtalsområden i Sverige och dels att undersöka vilka effekter minimilönerna har på sysselsättning och andra utfall. Dessutom diskuteras möjliga konsekvenser av en ökande konkurrens från låglöneländer, inklusive EU:s nya medlemsstater.

Projektansvarig: Per Skedinger

7. VAR HAMNAR PRODUKTIONEN NÄR EUROPA INTEGRERAS? BETYDELSEN AV SKATTEKONKURRENS, INTRESSEGRUPPER OCH KLUSTERBILDNING

Projektet har sin utgångspunkt i den nya ekonomiska geografin som visar att integration kan leda till geografisk koncentration av företag. Inom projektet studeras effekterna av ekonomisk integration på beskattningen av mobila skattebaser, liksom drivkrafter bakom flytten av företag mellan länder. Vidare handlar projektet om att utforska i sammanhanget relevanta faktorer som den nya ekonomiska geografin kritiserats för att negligera, i synnerhet (i) intressegruppers inflytande över handelspolitik, (ii) olika typer av konkurrensförhållanden och (iii) teknologitvecklingen i industriella centra.

Projektansvarig: Fredrik Andersson

Elmarknadens ekonomi

En pålitlig, kostnadseffektiv och miljövänlig elförsörjning är av vital betydelse för samhällets ekonomi och utveckling. Politikerna har de senaste åren reformerat elmarknaden som ett led i att uppnå denna ambition. Elektricitet handlas numera på en avreglerad marknad. Förbrukarna är fria att välja mellan en rad elhandlare för sin försörjning. Utsläppsrätter och gröna elcertifikat ska leda till en mer miljövänlig elproduktion.

Dock råder en utbredd uppfattning om att elmarknaden inte fungerar särskilt väl. Elföretagens rekordvinster tas till intäkt för att elpriserna är för höga. Andra påstår att utdelningen av utsläppsrätter leder till investeringar i förorenande kraftverk i stället för det motsatta.

Vad beror elpriserna på? Fungerar marknaden otillfredsställande? Och om så är fallet, vad ska man göra för att komma till rätta med problemen? Kan problemen lösas inom ramen för en avreglerad marknad, eller skulle marknaden behöva återregleras? Dessa fundamentala frågor utgör kärnan i IFN:s nya satsning på elmarknadsforskning. Syftet med forskningsprogrammet är att utifrån vedertagen nationalekonomisk teori och ur ett samhällsekonomiskt perspektiv studera elförsörjningens organisering, funktionssätt och reglering. Med stöd av elmarknadens dominerande aktörer har vi fått möjligheten att arbeta fram nya studier och dela med oss av våra insikter.

Programmets huvudfinansiärer är ett antal aktörer på elmarknaden, såsom myndigheter, producenter och konsumenter.

Programchef: Thomas Tangerås

1. VAD VET VI (INTE) OM DE SVENSKA ELPRISERNA?

I debatten om elmarknaden påstås ibland att spotmarknaden för el inte fungerar särskilt väl. De senaste årens höga bolagsvinster används som grund för påståendet. Andra hävdar att så absolut inte är fallet: det finns inget belägg för att elproducenterna utövar marknadsmakt. De höga vinsterna beror snarare på branta marginalkostnader. Så länge man inte får bygga ut ny och billig kapacitet kommer de höga priserna att bestå. Detta delprojekt ämnar inventera forskningen på den nordiska elmarknaden. Vilka slutsatser kan man dra baserat på forskningen? Hur står sig de använda metoderna i relation till den internationella forskningen på området? Vilka faktorer har man utelämnat?

Projektansvarig: **Thomas Tangerås**

Projektmedlemmar: **Sven-Olof Fridolfsson och Pär Holmberg**

2. FINNS DET KÖPARMAKT PÅ DEN SVENSKA ELMARKNADEN?

Det typiska måttet på marknadsmakt är skillnaden mellan spotpris och skattad marginell produktionskostnad. Ett underförstått antagande är då att all marknadsmakt ligger på den koncentrerade utbudssidan. På den svenska marknaden är dock även efterfrågesidan koncentrerad. De tre största kraftbolagen står för tre fjärdedelar av all kraft som köps på marknaden. Detta delprojekt syftar till att studera förekomsten av köparmakt på den nordiska elmarknaden. Spotpris minus marginell produktionskostnad är inte ett bra mått på köparmakt, snarare måste man se på skillnaden mellan den marginella slutkundsvärderingen av el och spotpriset. Målsättningen är att utveckla korrekta mått på köparmakt, ta fram strategier för empirisk utvärdering och slutligen undersöka den nordiska marknaden.

Projektansvarig: **Thomas Tangerås**

Projektmedlemmar: **Sven-Olof Fridolfsson**

3. HUR PÅVERKAS ELMARKNADER AV TEKNOLOGISKA RESTRIKTIONER?

Tekniken för att framställa el varierar kraftigt beroende på energikällan. Exempelvis är vattenkraft en relativt flexibel teknologi som kan användas för att snabbt anpassa produktionen av el efter hög eller låg efterfrågan. Kol- och kärnkraft däremot är i detta avseende tröga teknologier – att ändra produktionsvolymen tar tid och är även förknippat med kostnader. Detta delprojekt avser att genom en teoretisk analys belysa hur dessa kostnader påverkar avreglerade elmarknaders funktionssätt. Analysen ska besvara ett antal viktiga frågor. Hur påverkar dessa kostnader prisbildningen på elmarknader och därigenom konsumenternas välfärd? Kan höga kostnader för att ändra elproduktionen vara strategiskt fördelaktiga? Fungerar elmarknader effektivt när producenter konkurrerar med olika teknologier?

Projektansvarig: Sven-Olof Fridolfsson

4. ÄR TIMAVRÄKNING AV EL EN BRA IDÉ?

Timmätning innebär flexiblare slutkundspriser som på ett bättre sätt reflekterar knapphet på elmarknaden. Emellertid kommer förbrukarna i den utsträckning de ogillar prissvängningar att vara villiga att betala för prisstabilitet. En tvingande övergång till timavräkning skulle innebära att kunderna blir utsatta för svängningar i priset till en kostnad som kan överstiga värdet av ett eventuellt lägre slutkundspris. Projektet syftar till att utvärdera marknadslösningen med hänsynstagande till förbrukarnas önskemål om prisstabilitet. Specifikt önskar vi ta reda på huruvida marknadslösningen innebär för hög eller för låg prisstabilitet och om detta beror på konkurrenssituationen i elhandlarsegmentet. Målet är att avgöra om staten måste intervensera och vad som i sådana fall är det mest ändamålsenliga sättet att göra detta på.

Projektansvarig: Thomas Tangerås

Enskilda forskningsprojekt

1. FOU-SAMARBETE MELLAN FÖRETAG — EN NÄTVERKANALYS

Syftet med projektet är att studera samarbeten i nätverksform mellan företag inom FoU såväl ur ett teoretiskt som ur ett empiriskt perspektiv.

I delprojekt 1 kommer vi att använda nya upptäckter inom grafteorin för att utveckla en teori om nätverkssamarbete där det är möjligt att analysera valet mellan kostsamma nätverksamarbetsinvesteringar och direktinvesteringar i FoU. I delprojekt 2 kommer vi att använda den utvecklade nätverksteorin inom FoU för att studera FoU-politik. I delprojekt 3 kommer vi att kombinera en databas över multinationella företags internationella FoU-investeringar med en databas över förekomsten av joint venture internationellt.

Projektansvarig: Yves Zenou

Projektmedtagare: Katariina Nilsson Hakkala, Pehr-Johan Norbäck och Roger Svensson

2. HUR BESTÄMS INKOMST- OCH LÖNESKILLNADER MELLAN INDIVIDER OCH GRUPPER? BETYDELSEN AV INDIVIDENS VAL OCH ARBETSMARKNADENS INSTITUTIONER

Projektet tar sin utgångspunkt i institutionella förändringar och/eller företeelser från den svenska utbildnings- och arbetsmarknaden som belyser kopplingen mellan institutioner, utbildningsinvesteringar och arbetsmarknadsutfall för olika grupper.

I projektet analyseras bestämningsfaktorer för löne- och inkomstskillnader mellan individer och grupper. Projektet organiseras runt två teman, 1) hur löne- och inkomstskillnader genereras via de mekanismer och institutioner som styr individers utbildnings- och karriärval och 2) hur arbetsmarknadens institutioner och tillgången på utbildad arbetskraft påverkar lönebildning, sysselsättning och produktivitetsutveckling.

Projektansvarig: Anna Sjögren

Projektmedtagare: Per Skedinger, Helena Svaleryd och Jonas Vlachos

3. NÄTVERK OCH INTERAKTION MELLAN AGENTER: UTBILDNING, KRIMINALITET OCH ARBETSMARKNAD

Två av de viktigaste policyfrågorna i industriländerna i dag är segregation och diskriminering av minoriteter. I detta projekt studeras segregation och diskriminering utifrån fyra delprojekt med olika utgångspunkter.

I det första delprojektet studeras skillnaderna i utbildningsresultat mellan majoritets- och minoritetsgrupper i en miljö där umgänge inom familjen och umgänge utanför familjen (kamrater och förebilder) är substitut. I det andra delprojektet fokuseras på mönstret av sociala interaktioner på arbetsmarknaden och inom den kriminella världen. I det tredje delprojektet studeras det sociala samspelet mellan olika aktörer i städer. Bland annat undersöks om en måttlig preferens hos minoritets- och majoritetsgrupper att bo nära medlemmar ur sin egen etniska grupp kan leda till en allvarlig grad av segregation totalt sett. Det fjärde delprojektet är i huvudsak empiriskt och här undersöks effektiviteten i olika metoder att söka arbeten bland olika etniska grupper i Storbritannien.

Projektansvarig: Yves Zenou

4. REFORMER AV FÖRTIDSPENSIONERINGSSYSTEMET OCH UTBUDET AV ARBETSKRAFT BLAND ÄLDRE

Under de senaste decennierna har kostnaderna för förtidspensioneringar/sjukbidrag ökat markant. Detta projekt belyser hur dessa kostnader kan minskas genom att analysera hur reformer av socialförsäkringssystemet påverkar arbetskraftsutbudet bland äldre.

Syftet är att utröna effekterna av den reform rörande reglerna för förtidspensionering i åldern 60–64 år som genomfördes 1997. Reformen innebar att möjligheten till förtidspensionering av arbetsmarknadsskäl (i kombination med medicinska skäl) avskaffades för denna åldersgrupp. I projektet undersöks i vilken grad individerna övergick till alternativa "försäkringssystem", såsom skyddat arbete och arbetslöshet, efter reformen. Vidare undersöks om "trösklarna" avseende hälsostatus sänktes för övergångar till förtidspensioneringar och skyddat arbete efter att arbetsmarknadsskäl hade avskaffats som grund för förtidspensionering.

Projektansvarig: Per Skedinger

5. REFORMER OCH SOCIALA FÖRÄNDRINGAR I KINA

Detta projekt tillämpar ett systeminriktat synsätt på Kinas radikala ekonomiska reformer under det senaste kvartssekle. Det behandlar både reformernas karaktär och deras ekonomiska och sociala effekter.

Projektet fokuserar generellt på samspelet mellan det ekonomiska och det sociala systemet under reformperioden. Det beaktar också Kinas alternativ vad gäller fortsatta ekonomiska och sociala reformer. Det kommer också att utnyttja de tillämpbara erfarenheterna från utvecklingsländerna genom åren.

Projektansvarig: Assar Lindbeck

6. VÄLFÄRDSSTATENS EKONOMI

Analys av välfärdsstaten har främst beaktat problem av statisk natur. Det övergripande syftet med detta forskningsprogram är att studera välfärdsstaten ur ett utvecklingsperspektiv. Hur påverkar välfärdssystemens utformning incitamentsstrukturen och därmed de ekonomiska aktörernas beteende? Hur påverkas grundläggande sociala normer? Tyngdpunkten ligger på socialförsäkringar och s k "humantjänster", inklusive sjukvård.

Projektansvarig: Assar Lindbeck

7. UTVÄRDERING AV KONKURRENSPOLITISKA STYRMEDEL FÖR KARTELLBEKÄMPNING

De konkurrenspolitiska styrmedlen för att begränsa bildandet av olagliga karteller har under det senaste decenniet genomgått omfattande justeringar. Olika former av amnestier för kartellmedlemmar som självmant avslöjar karteller har införts i såväl USA som i EU och Sverige. Dessa konkurrenspolitiska instrument har lett till en dramatisk ökning av antalet upptäckta karteller. Det övergripande målet är dock inte att upptäcka fler karteller utan att avskräcka företag från att bilda kartell över huvud taget.

Till skillnad från andra brott är offren – konsumenterna – vanligtvis omedvetna om brottet. Därför är det närmast omöjligt att uppskatta antalet avskräckta karteller och således svårt att utvärdera effekterna av att bevilja amnesti. Projektets huvudsyfte är att utvärdera de nya styrmedlen i en laboratoriemiljö där fiktiva marknader simuleras och enskilda individer representerar företag och kan bilda karteller.

Projektansvarig: Sven-Olof Fridolfsson

8. INCITAMENT I ORGANISATIONER OCH PÅ MARKNADER. EN UTVECKLING AV FLERDIMENSIONELL PRINCIPAL-AGENTTEORI MED TILLÄMPNING PÅ PRIVATISERING, KONKURRENS OCH OUTSOURCING

Projektet syftar till att fördjupa studiet av gränsen mellan marknad och hierarki/byråkrati och motiveras dels av att det finns en rad frågor kring den offentliga sektorns organisation som endast i mycket blygsam omfattning varit föremål för analys med denna utgångspunkt, dels av att man saknat ett enhetligt konceptuellt ramverk för att studera och analysera hur incitament bestäms på marknader, i hierarkier/byråkratier och i gränsytan mellan marknader och organisationer. Projektets syfte är att dels utveckla teorin för hur incitament inne i organisationer och på marknader bestäms, dels tillämpa denna teori på frågor kring organisationen av offentlig verksamhet med särskilt fokus på svensk sjukvård.

Projektansvarig: Fredrik Andersson

9. KONKURRENS OCH KÖNSFÖRDELNING

I detta projekt studerar vi hur konkurrens påverkar svenska företags anställningsbeslut och lönesättning.

Mycket tyder på att kvinnor diskrimineras inom arbetslivet både vad gäller löner och karriärmöjligheter. Även om det finns teorier kring diskriminering som kan förklara detta fenomen (Becker 1971) är det märkligt att diskriminering kan fortleva i en konkurrensutsatt ekonomi med vinstmaximerande företag. Om kvinnor betalas en lön som är lägre än deras produktivitet vore det mer lönsamt att anställa kvinnor än män, vilket i sin tur borde minska diskrimineringen. I projektet ställs frågan hur konkurrens påverkar svenska företags anställningsbeslut och lönesättning. Vi studerar dels effekterna av produktmarknadskonkurrens, dels effekterna av ägarbyten.

Projektansvarig: Helena Svaleryd

Projektledare: Fredrik Heyman och Jonas Vlachos

Publikationer

Särtryck på svenska

696. "Minimilönernas effekter på sysselsättning och löner – en översikt". **Per Skedinger**. *Arbetsmarknad & Arbetsliv*, årg. 13, nr 2, 2007, 16 sid.
694. "Hur ska framtidens förmögenhetsstatistik se ut?". **Daniel Waldenström**. *Ekonomisk Debatt*, årg. 35, nr 8, 2007. 6 sid.
693. "Varför finns det så få kvinnliga professorer i nationalekonomi?". **Anne Boschini** och **Anna Sjögren**. *Ekonomisk Debatt*, årg. 35, nr 8, 2007. 7 sid.
688. "Nya perspektiv på fastighetsskatten". **Tino Sanandaji**. *Ekonomisk Debatt*, årg. 35, nr 7, 2007. 13 sid.
686. "Är mobiltelemarknaden mogen för avreglering?". **Johan Stennek** och **Thomas Tangerås**. *Ekonomisk Debatt*, årg. 35, nr 5, 2007. 7 sid.
674. "De medelstora företagens utveckling i Sverige efter 1990-talskrisen". **Magnus Henrekson** och **Mikael Stenkula**. *Arbetsmarknad & Arbetsliv*, årg. 13, nr 1, 2007. 12 sid.
673. "Vad kan tidigare teknologiska genombrott lära oss om IKT-revolutionen?". **Harald Edquist** och **Magnus Henrekson**. *Ekonomiska Samfundets Tidskrift*, årg. 60, nr 2, 2007. 12 sid.
672. "Företagande och tillväxt i Sverige". **Magnus Henrekson**. *Marknad och Politik*, 7:e upplagan. Lars Hultkrantz och Hans Tson Söderström (red.). Stockholm: SNS Förlag, 2007. 33 sid.
671. "Vad förklarar invandras integration på arbetsmarknaden? – En teoriöversikt". **Anna Sjögren** och **Yves Zenou**. Integrationsverkets stencilserie 2007:09. Integrationsverket, 2007. 31 sid.
665. "Integration eller utanförskap? En teoriöversikt". **Anna Sjögren** och **Yves Zenou**. *Ekonomisk Debatt*, årg. 35, nr 3, 2007. 14 sid.
664. "Ökar anställningsskyddet sjukfrånvaron?". **Martin Olsson**. *Ekonomisk Debatt*, årg. 35, nr 2, 2007. 11 sid.
663. "Kortslutna signaler: vad som sägs och inte sägs om inkomstutjämnningen mellan kommuner". **Johan Almenberg**. *Federalism på svenska*. Nils Karlson och Joakim Nergelius (red.). Stockholm: Förlaget Ratio, 2007. 19 sid.

Särtryck på engelska

701. "European Communities – Trade Description of Sardines: Textualism and Its Discontent". **Henrik Horn** och **Joseph H. H. Weiler**. *The American Law Institute Reporters' Studies on WTO Case Law. Legal and Economic Analysis*. Henrik Horn och Petros C. Mavroidis (red.). New York: Cambridge, 2007. 28 sid.
700. "United States – Preliminary Determinations with Respect to Certain Softwood Lumber from Canada: What Is a Subsidy?". **Henrik Horn** och **Petros C. Mavroidis**. *The American Law Institute Reporters' Studies on WTO Case Law. Legal and Economic Analysis*. Henrik Horn och Petros C. Mavroidis (red.). New York: Cambridge, 2007. 28 sid.
699. "US – Lamb United States – Safeguard Measures on Imports of Fresh, Chilled or Frozen Lamb Meat from New Zealand and Australia: What Should Be Required of a Safeguard Investigation?". **Henrik Horn** och **Petros C. Mavroidis**. *The American Law Institute Reporters' Studies on WTO Case Law. Legal and Economic Analysis*. Henrik Horn och Petros C. Mavroidis (red.). New York: Cambridge, 2007. 43 sid.
698. "EC – Asbestos European Communities – Measures Affecting Asbestos and Asbestos-Containing Products". **Henrik Horn** och **Joseph H.H. Weiler**. *The American Law Institute Reporters' Studies on WTO Case Law. Legal and Economic Analysis*. Henrik Horn och Petros C. Mavroidis (red.). New York: Cambridge, 2007. 27 sid.
697. "The Room for National Tax Policy in the Future Europe". **Krister Andersson**, **Eva Eberhartinger** och **Lars Oxelheim**. *National Tax Policy in Europe. To Be or Not to Be?*. Krister Andersson, Eva Eberhartinger och Lars Oxelheim (red.). Berlin och Heidelberg: Springer Verlag, 2007. 10 sid.
695. "Cream Skimming in Employment Programmes for the Disabled? Evidence from Sweden". **Per Skedinger** och **Barbro Widerstedt**. *International Journal of Manpower*, vol. 28, nr 8, 2007. 21 sid.
692. "Exchange Rates and Cash Flows in Differentiated Product Industries: A Simulation Approach". **Richard Friberg** och **Mattias Ganslandt**. *Journal of Finance*, vol. 62, nr 5, 2007. 28 sid.

691. "Is there Really a Foreign Ownership Wage Premium? Evidence from Matched Employer–Employee Data". **Fredrik Heyman, Fredrik Sjöholm och Patrik Gustavsson Tingvall**. *Journal of International Economics*, vol. 73, nr 2, 2007. 22 sid.
690. "The Role of China's Urbanizing Villages in Housing Rural Migrants". **Yan Song, Yves Zenou och Chengri Ding**. *Urbanization in China. Critical Issues in an Era of Rapid Growth*. Yan Song och Chengri Ding (red.). Cambridge, MA: Lincoln Institute of Land Policy, 2007. 24 sid.
689. "The Mechanisms of Spatial Mismatch". **Laurent Gobillon, Harris Selod och Yves Zenou**. *Urban Studies*, vol. 44, nr 12, 2007. 27 sid.
687. "Maternal Longevity and the Sex of Offspring in Pre-Industrial Sweden". **David Cesarini, Erik Lindqvist och Björn Wallace**. *Annals of Human Biology*, vol. 34, nr 5, 2007. 12 sid.
685. "Bilateral Oligopoly – The Efficiency of Intermediate Goods Markets". **Jonas Björnerstedt och Johan Stennek**. *International Journal of Industrial Organization*, vol. 25, nr 5, 2007. 24 sid.
684. "Commercialization of Patents and External Financing during the R&D Phase". **Roger Svensson**. *Research Policy*, vol. 36, nr 7, 2007. 19 sid.
683. "Who Do You Trust? Ethnicity and Trust in Bosnia and Herzegovina". **Peter Håkansson och Fredrik Sjöholm**. *Europe-Asia Studies*, vol. 59, nr 6, 2007. 16 sid.
682. "Knowledge Transfer to Emerging Markets via Consulting Projects". **Roger Svensson**. *Journal of Technology Transfer*, vol. 32, nr 5, 2007. 15 sid.
681. "Voter Turnout in Small Referendums". **Morten Søberg och Thomas Tangerås**. *Electoral Studies*, vol. 26, nr 2, 2007. 15 sid.
680. "Vertical Distribution, Parallel Trade, and Price Divergence in Integrated Markets". **Mattias Ganslandt och Keith E. Maskus**. *European Economic Review*, vol. 51, nr 4, 2007. 28 sid.
679. "Location of R&D and High-Tech Production by Vertically Integrated Multinationals". **Karolina Ekholm och Katariina Hakkala**. *Economic Journal*, vol. 117, nr 518, 2007. 32 sid.

678. "The Interplay between Money Market Development and Changes in Monetary Policy Operations in Small European Countries, 1980–2000". **Jens Forssbäck** och **Lars Oxelheim**. *Open Market Operations and Financial Markets*. David G. Mayes och Jan Toporowski (red.). London och New York: Routledge, 2007. 51 sid.
677. "Entrepreneurship and Institutions". **Magnus Henrekson**. *Comparative Labor Law & Policy Journal*, vol. 28, nr 4, 2007. 26 sid.
676. "Promoting Entrepreneurship in the Welfare State". **Magnus Henrekson** och **Jesper Roine**. *Handbook of Research on Entrepreneurship Policy*. David B. Audretsch, Isabel Grilo och A. Roy Thurik (red.). Cheltenham, UK and Northampton, MA: Edward Elgar, 2007. 30 sid.
675. "Oppositional Identities and the Labor Market". **Harminder Battu, McDonald Mwale** och **Yves Zenou**. *Journal of Population Economics*, vol. 20, nr 3, 2007. 25 sid.
670. "The European Size Distribution of Firms and Employment". **Mikael Stenkula**. *The ICFAI Journal of Industrial Economics*, vol. 4, nr 2, 2007. 18 sid.
669. "Israel M. Kirzner: An Outstanding Austrian Contributor to the Economics of Entrepreneurship". **Robin Douhan, Gunnar Eliasson** och **Magnus Henrekson**. *Small Business Economics*, vol. 29, nr 1–2, 2007. 11 sid.
668. "Investment Liberalization – Why a Restrictive Cross-Border Merger Policy Can Be Counterproductive". **Pehr-Johan Norbäck** och **Lars Persson**. *Journal of International Economics*, vol. 72, nr 2, 2007. 15 sid.
667. "Firm Size or Firm Age? The Effect on Wages Using Matched Employer-Employee Data". **Fredrik Heyman**. *LABOUR: Review of Labour Economics and Industrial Relations*, vol. 21, nr 2, 2007. 27 sid.
666. "China's Reformed Economy". **Assar Lindbeck**. *CESifo Forum*, vol. 8, nr 1, 2007. 7 sid.
662. "Antitrust in Open Economies". **Joseph Francois** och **Henrik Horn**. *The Political Economy of Antitrust*. Vivek Ghosal och Johan Stennek (red.). Amsterdam: Elsevier, 2007. 21 sid.
661. "A Consumer Surplus Defense in Merger Control". **Sven-Olof Fridolfsson**. *The Political Economy of Antitrust*. Vivek Ghosal och Johan Stennek (red.). Amsterdam: Elsevier, 2007. 16 sid.

660. "The Political Economy of EU Merger Control: Small vs. Large Member States". **Henrik Horn** och **Johan Stennek**. *The Political Economy of Antitrust*. Vivek Ghosal och Johan Stennek (red.). Amsterdam: Elsevier, 2007. 27 sid.
659. "Issues in Antitrust Enforcement". **Vivek Ghosal**, **Joseph E. Harrington Jr.** och **Johan Stennek**. *The Political Economy of Antitrust*. Vivek Ghosal och Johan Stennek (red.). Amsterdam: Elsevier, 2007. 23 sid.
657. "The Transition to Market-based Monetary Policy: What Can China Learn from the European Experience?". **Jens Forsbäck** och **Lars Oxelheim**. *Journal of Asian Economics*, vol. 18, nr 2, 2007. 27 sid. (Även publicerad på kinesiska i *Journal of Comparative Studies*, nr 33, 2007).
656. "Is Team Formation Gender Neutral?". **Anne Boschini** och **Anna Sjögren**. *Journal of Labor Economics*, vol. 25, nr 2, 2007. 41 sid.
655. "Spatial Dependence in Local Unemployment Rates". **Eleonora Patacchini** och **Yves Zenou**. *Journal of Economic Geography*, vol. 7, nr 2, 2007. 22 sid.
654. "Strong and Weak Ties in Employment and Crime". **Antoni Calvo-Armengol**, **Thierry Verdier** och **Yves Zenou**. *Journal of Public Economics*, vol. 91, nr 1–2, 2007. 30 sid.

Artiklar accepterade för publicering

Horn, Henrik och **Robert L. Howse**, "European Communities – Customs Classification of Frozen Boneless Chicken Cuts", *World Trade Review*. Accepterad december 2007.

Lundahl, Mats och **Fredrik Sjöholm**, "The Oil Resources of Timor-Leste: Curse or Blessing?", *The Pacific Review*. Accepterad november 2007.

Friberg, Richard och **Mattias Ganslandt**, "Reciprocal Dumping with Product Differentiation", *Review of International Economics*. Accepterad november 2007.

Cronqvist, Henrik, **Fredrik Heyman**, **Mattias Nilsson**, **Helena Svaleryd** och **Jonas Vlachos**, "Do Entrenched Managers Pay Their Workers More?", *Journal of Finance*. Accepterad november 2007.

Bisin, Alberto, Eleonora Patacchini, Thierry Verdier och Yves Zenou, "Are Muslim Immigrants Different in Terms of Cultural Integration?", *Journal of the European Economic Association*. Accepterad november 2007.

Ross, Stephen L. och Yves Zenou, "Are Shirking and Leisure Substitutable? An Empirical Test of Efficiency Wages Based on Urban Economic Theory", *Regional Science and Urban Economics*. Accepterad november 2007.

Lindqvist, Erik, David Cesarini och Björn Wallace, "Does Parental Age Difference Affect Offspring Count in Humans? Comment on Fieder and Huber", *Biology Letters*. Accepterad november 2007.

Arai, Mahmood och Fredrik Heyman, "Microdata Evidence on Rent-Sharing", *Applied Economics*. Accepterad september 2007.

Lindbeck, Assar, "Economic-Social Interaction in China", *Economics of Transition*. Accepterad september 2007. (En modifierad version av artikeln på kinesiska har accepterats för publicering i *Journal of Comparative Studies*. Accepterad november 2007.)

Frey, Bruno S. och Daniel Waldenström, "Using Financial Markets to Analyze History: The Case of the Second World War", *Historical Social Research*. Accepterad september 2007.

Sáez-Martí, María och Anna Sjögren, "Peers and Culture", *Scandinavian Journal of Economics*. Accepterad september 2007.

Waldenström, Daniel och Bruno S. Frey, "Did Nordic Countries Recognize the Gathering Storm of World War II? Evidence from the Bond Markets", *Explorations in Economic History*. Accepterad september 2007.

Cesarini, David, Erik Lindqvist och Björn Wallace, "Maternal Longevity and the Sex of Offspring in Pre-Industrial Sweden", *Annals of Human Biology*. Accepterad augusti 2007.

Hakkala, Katariina, Pehr-Johan Norbäck och Helena Svaleryd, "Asymmetric Effects of Corruption on FDI: Evidence from Swedish Multinational Firms", *Review of Economics and Statistics*. Accepterad juli 2007.

Zenou, Yves, "Job Search and Mobility in Developing Countries. Theory and Policy Implications", *Journal of Development Economics*. Accepterad juni 2007.

Patacchini, Eleonora och Yves Zenou, "The Strength of Weak Ties in Crime", *European Economic Review*. Accepterad juni 2007.

Gustavsson, Magnus och **Henrik Jordahl**, "Inequality and Trust in Sweden: Some Inequalities are More Harmful than Others", *Journal of Public Economics*. Accepterad juni 2007.

Henrekson, Magnus, "Entrepreneurship and Institutions", *Comparative Labor Law & Policy Journal*. Accepterad juni 2007.

Björnerstedt, Jonas och **Johan Stennek**, "Bilateral Oligopoly – The Efficiency of Intermediate Goods Markets", *International Journal of Industrial Organization*. Accepterad juni 2007.

Berggren, Niclas, **Mikael Elinder** och **Henrik Jordahl**, "Trust and Growth: A Shaky Relationship", *Empirical Economics*. Accepterad maj 2007.

Ortega, Javier och **Thomas Tangerås**, "Unilingual versus Bilingual Education: A Political Economy Analysis", *Journal of the European Economic Association*. Accepterad maj 2007.

Roine, Jesper och **Daniel Waldenström**, "The Evolution of Top Incomes in an Egalitarian Society: Sweden, 1903–2004", *Journal of Public Economics*. Accepterad april 2007.

Håkansson, Peter och **Fredrik Sjöholm**, "Who Do You Trust? Ethnicity and Trust in Bosnia and Herzegovina", *Europe-Asia Studies*. Accepterad april 2007.

Modén, Karl-Markus, **Pehr-Johan Norbäck** och **Lars Persson**, "Efficiency and Ownership Structure – The Case of Poland", *The World Economy*. Accepterad mars 2007.

Svensson, Roger, "Commercialization of Patents and External Financing during the R&D-phase", *Research Policy*. Accepterad mars 2007.

Norbäck, Pehr-Johan och **Lars Persson**, "Globalization and Profitability of Cross-border Mergers & Acquisitions", *Economic Theory*. Accepterad mars 2007.

Lindbeck, Assar, "China's Reformed Economy", *CESifo Forum*. Accepterad mars 2007.

Stenkula, Mikael, "The European Size Distribution of Firms and Employment", *The ICAFI Journal of Industrial Economics*. Accepterad februari 2007.

Heyman, Fredrik, **Fredrik Sjöholm** och **Patrik Gustavsson-Tingvall**, "Is there Really a Foreign Ownership Wage Premium? Evidence from Matched Employer-Employee Data", *Journal of International Economics*. Accepterad februari 2007.

Heyman, Fredrik, "Firm Size or Firm Age? The Effect on Wages Using Matched Employer-Employee Data", *LABOUR: Review of Labour Economics and Industrial Relations*. Accepterad februari 2007.

Gobillon, H. Selod och **Yves Zenou**, "The Mechanisms of Spatial Mismatch", *Urban Studies*. Accepterad februari 2007.

Svensson, Roger, "Innovation Performance and Government Financing", *Journal of Small Business and Entrepreneurship*. Accepterad februari 2007.

Forsbäck, Jens och **Lars Oxelheim**, "The Transition to Market-based Monetary Policy: What Can China Learn from the European Experience?", *Journal of Asian Economics*. Accepterad januari 2007. (En modifierad version av artikeln på kinesiska har accepterats för publicering i *Journal of Comparative Studies*. Accepterad april 2007.)

Working Papers

725. "Social Interaction and Sickness Absence". **Assar Lindbeck, Mårten Palme** och **Mats Persson**.
724. "János Kornai's Contributions to Economic Analysis". **Assar Lindbeck**.
723. "FDI and Job Creation in China". **Sune Karlsson, Nannan Lundin, Fredrik Sjöholm** och **Ping He**.
722. "Wealth Concentration over the Path of Development: Sweden, 1873–2005". **Jesper Roine** och **Daniel Waldenström**.
721. "What Determines Top Income Shares? Evidence from the Twentieth Century". **Jesper Roine, Jonas Vlachos** och **Daniel Waldenström**.
720. "Economic-Social Interaction in China". **Assar Lindbeck**.
719. "Asymmetric Collusion and Merger Policy". **Mattias Ganslandt, Lars Persson** och **Helder Vasconcelos**.
718. "On the Anticompetitive Effect of Exclusive Dealing when Entry by Merger is Possible". **Chiara Fumagalli, Massimo Motta** och **Lars Persson**.
717. "Employment Protection and Sickness Absence". **Martin Olsson**.
716. "The Political Economy of Entrepreneurship". **Robin Douhan** och **Magnus Henrekson**.
715. "Inequality and Trust". **Henrik Jordahl**.

714. "Parallel Development? Productivity Growth Following Electrification and the ICT Revolution". **Harald Edquist**.
713. "Bargaining over a New Welfare State". **Alessandro Bonatti** och **Kaj Thomsson**.
712. "Should Research Performance be Measured Unidimensionally? Evidence from Rankings of Academic Economists". **Magnus Henrekson** och **Daniel Waldenström**.
711. "The Political Opinions of Swedish Social Scientists". **Niclas Berggren**, **Henrik Jordahl** och **Charlotta Stern**.
710. "Globalization of R&D and China – Empirical Observations and Policy Implications". **Nannan Lundin** och **Sylvia Schwaag Serger**.
709. "Cross-Border Acquisitions, Multinationals and Wage Elasticities". **Katariina Hakkala**, **Fredrik Heyman** och **Fredrik Sjöholm**.
708. "FDI, Market Structure and R&D Investments in China". **Nannan Lundin**, **Fredrik Sjöholm**, **Ping He** och **Jinchang Qian**.
707. "Entrepreneurship and Institutions". **Magnus Henrekson**.
706. "Poverty in Rural Cambodia: The Differentiated Impact of Linkages, Inputs and Access to Land". **Anders Engvall**, **Örjan Sjöberg** och **Fredrik Sjöholm**.
705. "Trust and Growth: A Shaky Relationship". **Niclas Berggren**, **Mikael Elinder** och **Henrik Jordahl**.
704. "Intellectual Property Rights, Parallel Imports and Strategic Behavior". **Mattias Ganslandt** och **Keith E. Maskus**.
703. "Efficiency and Ownership Structure – The Case of Poland". **Karl-Markus Modén**, **Pehr-Johan Norbäck** och **Lars Persson**.
702. "Wholesale Price Discrimination and Parallel Imports". **Mattias Ganslandt** och **Keith E. Maskus**.
701. "Women's Representation and Public Spending". **Helena Svaleryd**.
700. "The Design and Effects of Collectively Agreed Minimum Wages: Evidence from Sweden". **Per Skedinger**.
699. "Long-Run Changes in the Concentration of Wealth: An Overview of Recent Findings". **Henry Ohlsson**, **Jesper Roine** och **Daniel Waldenström**.

698. "Political Rents in a Non-Corrupt Democracy". **Helena Svaleryd** och **Jonas Vlachos**.
697. "Technology Development and Job Creation in China". **Nannan Lundin**, **Fredrik Sjöholm**, **He Ping** och **Jinchang Qian**.
696. "The Transition to Market-Based Monetary Policy: What Can China Learn from the European Experience?". **Jens Forssbäck** och **Lars Oxelheim**.
695. "The Role of Small Firms in China's Technology Development". **Nannan Lundin**, **Fredrik Sjöholm**, **He Ping** och **Jinchang Qian**.
694. "Anti- versus Pro-Competitive Mergers". **Sven-Olof Fridolfsson**.
693. "Cross-Border Acquisition or Greenfield Entry: Does it Matter for Affiliate R&D?". **Olivier Bertrand**, **Katariina Hakkala** och **Pehr-Johan Norbäck**.
692. "Immediate Agreement in Interdependent Bilateral Bargaining". **Jonas Björnerstedt** och **Johan Stennek**.
691. "Exclusive Quality – Why Exclusive Distribution May Benefit the TV-viewers". **Johan Stennek**.
690. "The Inventor's Role: Was Schumpeter Right?". **Pontus Braunerhjelm** och **Roger Svensson**.
689. "Trade Agreements as Endogenously Incomplete Contracts". **Henrik Horn**, **Giovanni Maggi** och **Robert W. Staiger**.
688. "The Political Economy of Entrepreneurship: An Introduction". **Robin Douhan** och **Magnus Henrekson**.
687. "Economic Performance and Work Activity in Sweden after the Crisis of the Early 1990s". **Steven J. Davis** och **Magnus Henrekson**.
686. "A Consumer Surplus Defense in Merger Control". **Sven-Olof Fridolfsson**.

Policy Papers

19. "Competition in TV-Distribution – A Framework and Applications to Sweden".
Mats Bergman och Johan Stennek.
18. "Non-discrimination". **Henrik Horn** och **Petros C. Mavroidis.**
17. "Ageing, Pension Reforms and Capital Market Development in the New EU Member States and Other Transition Countries". **Johan Almenberg** och **Christiane Nickel.**
16. "Välfärdsstaten och entreprenörskapet". **Magnus Henrekson.**
15. "Folkhem i brytningstid". **Magnus Henrekson.**
14. "Vad kan tidigare teknologiska genombrott lära oss om IKT-revolutionen?".
Harald Edquist och **Magnus Henrekson.**
13. "De medelstora företagens utveckling i Sverige efter 1990-talskrisen". **Magnus Henrekson** och **Mikael Stenkula.**
12. "Protection of Property Rights and Growth as Political Equilibria". **Andrea Asoni.**
11. "Competition Economics". **Johan Stennek.**

Böcker

The American Law Institute Reporters' Studies on WTO Case Law. Legal and Economic Analysis. **Henrik Horn** och **Petros C. Mavroidis** (red.). New York: Cambridge University Press, 2007.

Entreprenörskap. **Magnus Henrekson** och **Mikael Stenkula**. Stockholm: SNS Förlag, 2007.

National Tax Policy in Europe – To Be or Not to Be? **Krister Andersson**, **Eva Eberhartinger** och **Lars Oxelheim** (red.). Berlin och Heidelberg: Springer Verlag, 2007.

EU som aktör i världen. **Per Cramér**, **Sverker Gustavsson** och **Lars Oxelheim** (red.). Stockholm: Santérus Förlag, 2007.

The Political Economy of Antitrust. **Vivek Ghosal** och **Johan Stennek** (red.). Amsterdam och Oxford: Elsevier, 2007.

Årsbok 2005/2006. Institutet för Näringslivsforskning, 2007.

Brobyggare & ifrågasättare. IUI från starten till namnbytet 1939–2006. **Anders Johnson** (red.). Institutet för Näringslivsforskning, 2007.

BOKEN ENTREPRENÖRSKAP VÄCKTE DEBATT

I slutet av september lanserade Magnus Henrekson och Mikael Stenkula sin bok *Entreprenörskap* på ett seminarium i SNS regi. Boken är en unik sammanställning av den internationella forskningen kring entreprenörskap och vänder sig till alla som vill förstå entreprenörskapets grunder. På plats vid seminariet fanns finansminister Anders Borg och f d näringsminister Thomas Östros för att kommentera bokens slutsatser och villkoren för svenskt företagande. Därmed startade en debatt som fördes vidare i många medier under hösten.

Anders Borg

Thomas Östros

Populärvetenskap och recensioner

"Amartya Sen: Identitet och våld". **Erik Lindqvist**. *Ekonomisk Debatt*, årg. 35, nr 8, 2007.

"Samma strid i Kabul och Kentucky". **Anna Dreber Almenberg** och **Johan Almenberg**. *Neo*, årg. 2, nr 5, 2007.

"Rön för vinden". **Henrik Jordahl** och **Daniel Waldenström**. *Axess*, årg. 6, nr 5, 2007.

"Fager och framgångsrik". **Niclas Berggren** och **Henrik Jordahl**. *Svensk Linje*, nr 1, 2007.

"Ny teknik slår igenom när den är gammal". **Harald Edquist** och **Magnus Henrekson**. *Forskning och Framsteg*, årg. 42, nr 4, 2007.

"Friedman – briljant och kontroversiell". **Henrik Jordahl**. *Axess*, årg. 6, nr 4, maj 2007.

"Better Regulations of Mobile Telecommunications". **Johan Stennek** och **Thomas Tangerås**. *Sieps, European Policy Analysis*, nr 1, februari 2007.

Forskningsöversikter

"Vad betyder barnomsorgen för barnafödandet?". **Anna Sjögren** och **Helena Svaleryd**. *IFN:s Nyhetsbrev 3/2007*.

"Bidrar multinationella företag till låga löner och otrygga arbeten?". **Fredrik Sjöholm**. *IFN:s Nyhetsbrev 2/2007*.

"Vad förklarar invandras integration på arbetsmarknaden? – En teoriöversikt". **Anna Sjögren** och **Yves Zenou**. *Integrationsverkets stencilserie 2007:09*.

"Är telemarknaden mogen för avreglering? – Forskningen pekar i annan riktning". **Johan Stennek** och **Thomas Tangerås**. *IFN:s Nyhetsbrev 1/2007*.

"Protection of Property Rights and Growth as Political Equilibria". **Andrea Asoni**. *IFN Policy Paper nr 12*.

Akademiska seminarier

IFN:s seminarieriserie

Onsdagen den 19 december

Magnus Henrekson, IFN: *Should Research Performance be Measured Unidimensionally? Evidence from Rankings of Academic Economists*
Medförfattare: Daniel Waldenström

Onsdagen den 12 december

Ralph Ossa, Princeton University: *A 'New Trade' Theory of GATT/WTO Negotiations*

Onsdagen den 28 november

Nabanita Datta Gupta, The Danish National Institute of Social Research: *Non-cognitive Child Outcomes and Universal High Quality Child Care*
Medförfattare: Marianne Simonsen

Onsdagen den 21 november

Richard Friberg, Handelshögskolan i Stockholm: *Why is there a Home Bias? A Case Study of Wine*
Medförfattare: Robert W. Paterson och Andrew Richardson

Onsdagen den 14 november

Lena Lindahl, SOFI, Stockholms universitet: *A Comparison of Family and Neighborhood Effects on Grades, Test Scores, Educational Attainment and Income – New Evidence from Sweden*

Onsdagen den 7 november

Panu Poutvaara, University of Helsinki: *Smoking and Social Interaction*
Medförfattare: Lars-H. R. Siemers

Onsdagen den 24 oktober

Katrin Tinn, Handelshögskolan i Stockholm: *Technology Adoption with Exit in Imperfectly Informed Equity Markets*

Onsdagen den 17 oktober

Martin Perry, Rutgers University: *Preferred Suppliers and Vertical Integration in Auction Markets*
Medförfattare: Roberto Burguet

Onsdagen den 10 oktober

Jan Owen Jansson, Linköpings universitet: *Ekonomi och politik för tjänster*

Onsdagen den 3 oktober

Ann-Sofie Kolm, IFAU och Stockholms universitet: *In-Work Benefits in Search Equilibrium*

Onsdagen den 26 september

Pehr-Johan Norbäck, IFN: *Gravity Estimation for Multinational Enterprises: An Application to the GATT/WTO Puzzle*

Medförfattare: Dieter Urban och Stefan Westerberg

Onsdagen den 19 september

Olof Åslund, IFAU: *Will Anonymous Job Applications Mean Equal Opportunities?*

Medförfattare: Oskar Nordström Skans

Onsdagen den 12 september

Per Pettersson-Lidbom, Stockholms universitet:

Does Child Spacing Affect Children's Outcomes? Evidence from a Swedish Reform

Medförfattare: Peter Skogman Thursie

Onsdagen den 5 september

Klaus M. Schmidt, University of Munich: *Cooperative versus Competitive Standard Setting*

Medförfattare: Jan Philipp Bender

Onsdagen den 13 juni

Kristina Huttunen, Uppsala universitet: *Geographic Mobility and the Losses of Displaced Workers*

Medförfattare: Jarle Møn and Kjell G. Salvanes

Onsdagen den 23 maj

Fredrik Andersson, Lunds universitet: *Incentive Contacts and the Boundaries of Firms and Government Agencies*

Onsdagen den 16 maj

Sofia Lundberg, Umeå universitet: *Favoritism in Public Procurement: Evidence from Sweden*

Onsdagen den 9 maj

Morten Bennedsen, Copenhagen Business School och CEBR: *Do CEOs Matter?*

Medförfattare: Francisco Pérez-González och Daniel Wolfenzon

Onsdagen den 2 maj

Sonia Araujo, University of Essex: *The Location Determinants of Swedish Investments: Does Herd Behaviour Play a Role?*

Onsdagen den 25 april

Andreas Bergh, Lunds universitet: *Den kapitalistiska välfärdsstaten*

Onsdagen den 18 april

Peter Egger, Ifo Institute for Economic Research, University of Munich och CESifo:
Saving Taxes through Foreign Plant Ownership
Medförfattare: Wolfgang Eggert och Hannes Winner

Onsdagen den 11 april

Erik Lindqvist, Handelshögskolan i Stockholm: *Political Polarization and Economic Performance*
Medförfattare: Robert Östling

Onsdagen den 28 mars

Paola Giuliano, Harvard University och IMF: *The Power of the Family*
Medförfattare: Alberto Alesina

Onsdagen den 21 mars

Anna Breman, Handelshögskolan i Stockholm: *Give More Tomorrow: A Field Experiment on Intertemporal Choice in Charitable Giving*

Onsdagen den 14 mars

Roger Svensson, IFN: *Licensing or Acquiring Patents? Evidence from Patent Renewal Data*

Onsdagen den 7 mars

Johan Stennek och **Thomas Tangerås**, IFN: *Competition vs Regulation in Mobile Telecommunication*

Onsdagen den 21 februari

Ron Davis, University of Oregon: *Tax Competition for Heterogeneous Firms with Endogenous Entry*
Medförfattare: Carsten Eckel

Onsdagen den 14 februari

Thomas J. Prusa, Rutgers University: *Protection Reduction and Diversion: PTAs and the Incidence of Antidumping Disputes*
Medförfattare: Robert Teh

Onsdagen den 7 februari

Mårten Palme, Stockholms universitet: *Sickness Absence and Social Interaction*

Onsdagen den 31 januari

Magnus Henrekson, IFN: *Economic Performance and Work Activity in Sweden after the Crisis of the Early 1990s*
Medförfattare: Steven J. Davis

Onsdagen den 24 januari

Göran Skogh, Linköpings universitet: *Decisions at Various Levels of Uncertainty*

Onsdagen den 17 januari

Mikael Lindahl, Stockholms universitet: *Did School Choice in Sweden Improve Student Achievement?*

Medförfattare: Anders Böhlmark och Chang-Tai Hsieh

Brown bagseminarier

I denna seminarier serie presenteras arbeten på ett tidigare stadium jämfört med det högre seminariet och presentationerna görs i stor utsträckning av IFN:s egna forskare.

Måndagen den 17 december

Robert Östling, Handelshögskolan i Stockholm: *Field and Lab Convergence in Poisson LUPI Games*

Måndagen den 3 december

Joaçim Tåg, Svenska Handelshögskolan, Helsingfors: *Net Neutrality on the Internet: A Two-sided Market Analysis*

Måndagen den 27 november

Olli Kauppi, Helsinki School of Economics: *Market Power and Storage: Evidence from Hydro Use in the Nordic Power Market*

Måndagen den 19 november

Anders Åkerman, Stockholms universitet: *The Effect of Intra-Industry Trade on Aggregate Productivity: A Bridge between Theory and Data in Oresund*

Måndagen den 5 november

Che-Yuan Liang, Uppsala universitet: *Collective Grant-Seeking in Politics: Theory and Empirical Evidence from Sweden*

Måndagen den 10 oktober

Jenny Nykvist, Uppsala universitet: *Displacement and Self-Employment Survival; Outside Options and Entrepreneurial Ability*

Måndagen den 8 oktober

Fredrik Heyman, Helena Svaleryd och **Jonas Vlachos**, IFN: *Competition, Takeovers and Gender Discrimination*

Måndagen den 1 oktober

Roger Bandick och **Patrik Karpaty**, Örebro Högskola: *Foreign Acquisition and Employment Effects in Swedish Manufacturing*

Måndagen den 17 september

Andrea Asoni och **Tino Sanandaji**, IFN och University of Chicago: *The Effect of Taxation on the Quantity and Quality of Entrepreneurship*

Måndagen den 18 juni

Kaj Thomsson, IFN och Yale University: *Bargaining over a New Welfare State: A Model of the Regional Distribution of New Deal Funds*

Måndagen den 11 juni

Karin Edmark, Uppsala universitet: *Identifying Strategic Interactions in Swedish Local Income Tax Policies*

Måndagen den 21 maj

Robin Douhan och **Anders Nordberg**, IFN och Uppsala universitet: *Is the Elephant Stepping on its Trunk? – The Problem of India's Unbalanced Growth*

Måndagen den 14 maj

Katariina Hakala, **Fredrik Heyman** och **Fredrik Sjöholm**, IFN: *Cross-Border Acquisitions and Volatility of Labor Demand*

Måndagen den 7 maj

Sven-Olof Fridolfsson, IFN: *Deterrence Effects of Fines, Leniency and Rewards: Experimental Evidence*

Måndagen den 16 april

Anna Sjögren och **Helena Svaleryd**, IFN: *Childcare Costs and Fertility*

Måndagen den 2 april

Jenny Nyström, Uppsala universitet: *Displacement, Self-Employment and Economic Incentives*

Måndagen den 30 mars

Johan Almenberg, IFN: *Betalningsbeteende: en fältstudie*

Måndagen den 2 februari

Henrik Jordahl, IFN: *Academics on the Right: The Politics of Swedish Social Scientists*

Måndagen den 29 januari

Anna Sjögren, IFN: *Fritt inträde? Ungdomars och invandrades väg till det första arbetet*

Publika aktiviteter

IFN:s långsiktiga mål är att vara en aktör med starkt förtroende hos ledande beslutsfattare, experter och opinionsbildare. Kortsiktig publicitet går därmed aldrig före långsiktig trovärdighet. Vår kommunikation styrs främst av nya resultat inom forskningen, inte av debattens svängningar.

Av samma skäl söker vi former för vår kommunikation som möjliggör resonemang och dialog. Personliga möten med experter, seminarier för en initierad publik och nyhetsbrev med artiklar och referat är exempel på kanaler och forum som vi prioriterar för att göra forskningen rättvisa.

Som bas för våra aktiviteter finns alltid gedigen forskning. De journalister, politiker och experter som söker sig till oss kan därför vara säkra på att våra resultat och slutsatser bottnar i kvalitetssäkrade studier.

Policyseminarier

Onsdagen den 14 februari 2007

Från skjortor till satelliter? – en granskning av Kinas ekonomi

Rapport: "An Essay on Economic Reforms and Social Change in China"
IFN Working Paper nr 681

Medverkande: **Pontus Braunerhjelm**, *professor*, KTH
Assar Lindbeck, *professor*, IFN och Institutet för internationell ekonomi, Stockholms universitet
Fredrik Sjöholm, *professor*, IFN
Wing Thye Woo, *professor*, University of California at Davis och gästforskare vid IFN

Frågeställningar: Kina har seglat upp som en av världsekonomin starkaste aktörer, inte minst till följd av en betydande ekonomisk integration med omvärlden. Även de svensk-kinesiska relationerna har ökat dramatiskt: de flesta svenska multinationella företagen bedriver verksamhet i Kina och Kina är Sveriges största handelspartner i Asien. Sverige påverkas därmed i hög grad av den utvecklingsstrategi som Kina väljer framöver. Hur den kommer att se ut och vilka effekter den ger i Sverige fick de medverkande belysa utifrån sina respektive forskningshorisonter.

Torsdagen den 26 april 2007

Närheten till jobb styr chansen till arbete – ett seminarium om flyktingars möjligheter på arbetsmarknaden

Rapport: ”Hur viktig är närheten till jobb för chanserna på arbetsmarknaden?”
Ekonomisk Debatt, nr 6, sid 31–42, 2006

Medverkande: **Dilsa Demirbag-Sten**, *ledamot*, regeringens Globaliseringsråd
Nyamko Sabuni, *integrations- och jämställdhetsminister*
Yves Zenou, *professor*, IFN

Frågeställningar: Flyktingars möjligheter till arbete avgörs i hög grad av tillgången på arbetstillfällen i den närmiljö där de väljer att bo. Därmed får boendemiljön en central betydelse för flyktingars framtida arbetschanser. Hur ska den negativa trenden kunna brytas i de boendemiljöer där inslaget av invandrare är högt och antalet arbetstillfällen få? Vilka erfarenheter och framgångsexempel finns att lära av inom den internationella forskningen?

Nyamko Sabuni

Måndagen den 3 september 2007

Japan i skuggan av Kina

Medverkande: **Mattias Bergman**, *Asienchef*, Exportrådet
Fredrik Sjöholm, *professor*, IFN
Naoyuki Yoshino, *professor*, Keio University, Tokyo

Frågeställningar: Det svenska intresset för Japan är svalt. Landet lyser med sin frånvaro i företagens expansionsplaner och medias rapportering, trots att Japan utgör världens näst största ekonomi och fastän landet visar positiva tillväxttal och upplever en dynamisk integration med Kina. Frågan är om svenska företag fullt ut förvaltar den potential som finns i Japan.

Naoyuki Yoshino

Torsdagen den 8 november 2007

Vad kostar den allmänna värnplikten?

Rapport: "Conscription: Economic Costs and Political Allure"
The Economics of Peace and Security Journal, vol. 2, nr 1, 2007

Medverkande: **Henrik Landerholm**, rektor, Försvarshögskolan
Björn Lundström, chef, Pliktverkets regionkontor i Stockholm
Panu Poutvaara, professor, Helsingfors universitet och gästforskare vid IFN
Martin Ådahl, chef, tankesmedjan FORES

Frågeställningar: Den svenska pliktlagen är ifrågasatt och ska utredas. Vilka ekonomiska aspekter bör man beakta då man analyserar fördelar och nackdelar med det befintliga systemet? Hur påverkas ett lands BNP och tillväxt av ett system baserat på allmän värnplikt? Vilka effekter får modellen på försvarets ekonomi och hur påverkas livsinkomsten för de individer som omfattas av värnplikten?

Henrik Landerholm, en av föredragshållarna, med åhörare och övriga talare.

Onsdagen den 5 december 2007

På väg mot en gemensam europeisk telekommärnad? – rundabordsamtal

Medverkande: **Bo Andersson**, chefsekonom, Post- och Telestyrelsen
Martin Perry, professor, Rutgers University och gästforskare vid IFN
Thomas Tangerås, fil dr, IFN

Frågeställningar: EU-kommissionen har uttalat målsättningen att skapa en gemensam europeisk telekommärnad. För att stärka integrationen har man också lagt fram en rad radikala förslag. Frågan är vilka hinder och möjligheter som ryms på vägen mot en sammanhållen marknad och vilka effekter samma utveckling ger på den svenska marknaden och dess aktörer.

Torsdagen den 6 december 2007

De rika drar ifrån

Rapport: "Wealth Concentration over the Path of Development:
Sweden, 1873–2005"
IFN Working Paper nr 722

Medverkande: **Stefan Fölster**, *adjungerad professor*, KTH
samt *chefekonom* Svenskt Näringsliv
Jesper Roine, *fil dr*, SITE, Handelshögskolan i Stockholm
Daniel Waldenström, *fil dr*, IFN
Irene Wennemo, *fil dr* i sociologi samt chef för LO:s näringspolitiska enhet
Martin Ådahl, *chef*, tankesmedjan FORES

Frågeställningar: Klyftan mellan de allra rikaste och övriga har sannolikt ökat mer i Sverige än i något annat västland sedan 1980. Detta trots att det politiska målet har varit att utjämna förmögenhetsskillnader. Vad ligger bakom denna utveckling och vilka effekter får det på samhället? På vilket sätt kan globaliseringen förväntas påverka den framtida förmögenhetsfördelningen?

Några av seminariedeltagarna.

Irene Wennemo, Stefan Fölster,
Daniel Waldenström och Jesper Roine.

Närvaro i media

Forskarna vid IFN deltar aktivt i medierna genom debattinlägg, pressmöten och en löpande dialog med journalister. Nedan har vi samlat de debattartiklar som vi medverkat till under året som gått. På nästa sida presenterar vi statistik över vår närvaro i media.

”Ökad transparens ger skäligen bonusar”. **Lars Oxelheim**, *Dagens Industri*, 071215.

”Satsning på svaga grupper ett hot mot välfärdsstaten”. **Karolina Ekholm, Torben M. Andersen, Arne Bigsten** och **Jonas Vlachos**, *Dagens Nyheter*, 071119.

”Ompröva den allmänna värnplikten”. **Panu Poutvaara**, *Svenska Dagbladet*, 071102.

”Ekonomikåren missar ekonomins viktigaste motor”. **Magnus Henrekson**, *Dagens Nyheter*, 070926.

”Bättre forskning utan förmögenhetsregister”. **Daniel Waldenström**, *Dagens Industri*, 070919.

”Uppmuntra företag i segregerade områden”. **Yves Zenou**, *Dagens Industri*, 070817.

”Så utformas inte ett fungerande bistånd”. **Fredrik Sjöholm**, *Expressen*, 070724.

”Integrationens blinda fläck”. **Yves Zenou**, *Svenska Dagbladet*, 070704.

”Forma nordiskt elituniversitet”. **Lars Oxelheim**, *Svenska Dagbladet*, 070611.

”Kina vid känsligt vägskalet”. **Fredrik Sjöholm**, *Svenska Dagbladet*, 070608.

”Småföretagen behöver hjälp i globaliseringen”. **Nannan Lundin** och **Fredrik Sjöholm**, *Dagens Industri*, 070508.

”Små felsteg i lovande budget”. **Henrik Jordahl**, *Sydsvenskan*, 070417.

”Skrämskott om Kina”. **Fredrik Sjöholm**, *Sydsvenskan*, 070411.

”TCO-rapport vilseleder medelklassen”. **Fredrik Sjöholm**, *Dagens Industri*, 070404

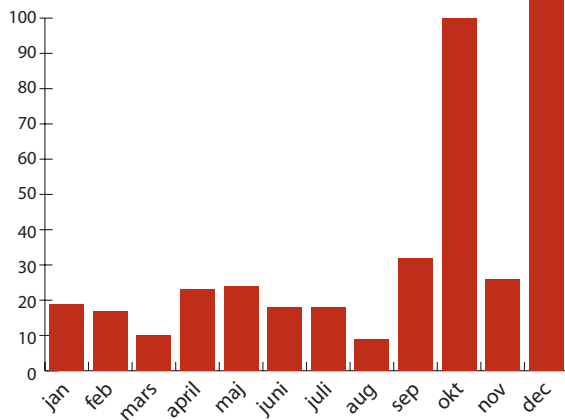
”Grundlöst om jämställda styrelser”. **Daniel Waldenström** och **Henrik Jordahl**, *Dagens Industri*, 070402.

”Nu gäller det att vara på hugget”. **Fredrik Sjöholm**, *Företagaren*, 070223.

”Otydliga beslut kostar”. **Lars Oxelheim**, *Sydsvenskan*, 070115.

INSTITUTET FÖR NÄRINGSLIVSFORSKNING I DAGSPRESS 2007

Antal artiklar i dagspress som redovisar vårt namn, våra forskare eller vår forskning fördelat per månad.

Hemsida

IFN har en hemsida som vänder sig i huvudsak till två målgrupper. Den svenska versionen riktar sig till en policyinriktad publik, dvs. politiker, journalister, organisationsföreträdare och utredare. Den engelska versionen vänder sig till företrädare för forskning och universitet. Via hemsidan sprider vi information om

- ☛ IFN och våra medarbetare
- ☛ aktuella forskningsrapporter
- ☛ policyseminarier och forskarkonferenser
- ☛ debattartiklar och nyheter.

Sedan introduktionen av hemsidan år 2006 har antalet besökare ökat stadigt. I dag har *ifn.se* närmare 10 000 besökare per månad.

The screenshot shows the IFN website homepage. At the top, there is a navigation bar with the IFN logo and the text 'INSTITUTET FÖR NÄRINGSLIVSFORSKNING'. Below this is a search bar and a date indicator 'Torsdag 31 Januari 2008'. The main content area is divided into several sections. On the left, there is a sidebar with a 'Hem' menu and a 'Nyhetsbrev' section. The main content area features a large banner with the text 'Välkommen till Institutet för Näringslivsforskning' and a sub-header 'Vi bedriver nationalekonomisk forskning på områden som är av central betydelse för näringslivets utveckling'. Below the banner, there are three main articles: 'De rika drar ifrån' (dated 2007-12-11), 'Nytt forskningsprogram: Eimarknadens ekonomi' (dated 2007-12-10), and 'Forskarseminarier' (dated 05 februari 2008). Each article includes a brief description and a link to the full text. The 'Forskarseminarier' section lists several seminars with their dates and speakers.

Nyhetsbrev

IFN publicerar ett nyhetsbrev med en planerad utgivningstakt på tre nummer per år. Brevet som i dagsläget har ca 2 000 läsare per utgåva vänder sig till en policyinriktad publik och har under året rymt följande temaartiklar:

- ☛ 3/2007 – "Vad betyder barnomsorgen för barnafödandet?" **Anna Sjögren** och **Helena Svaleryd**. November 2007.
- ☛ 2/2007 – "Bidrar multinationella företag till låga löner och otrygga arbeten?" **Fredrik Sjöholm**. Juni 2007.
- ☛ 1/2007 – "Är telemarknaden mogen för avreglering? – Forskningen pekar i annan riktning". **Johan Stennek** och **Thomas Tangerås**. Mars 2007.

Öppet hus för doktorander

Våren 2007 anordnade IFN ett välbesökt "Öppet hus" för doktorander där vi berättade mer om vår forskningsmiljö och våra program. Inbjudan riktades till blivande och färdiga doktorander vid samtliga tongivande nationalekonomiska institutioner på svenska universitet och högskolor.

Professor Magnus Henrekson presenterade institutet, programcheferna Lars Persson och Fredrik Sjöholm introducerade forskningsprogrammen och fil dr Helena Svaleryd beskrev de olika samarbetsmöjligheter som IFN erbjuder för en doktorand. Som avslutning berättade professor Assar Lindbeck om sina erfarenheter från den akademiska världen genom att ge "Goda råd till en blivande forskare".

Finansiärer

Institutet för Näringslivsforskning finansierades under 2007 till knappt hälften av huvudmannen Svenskt Näringsliv. Vid sidan av dessa medel tillkommer forskningsbidrag från:

ALMEGA

Branschorganisationen Almega bidrar med finansiering till institutets forskning om tjänstesektorn.

ELFORSKNING

Elforskningsprogrammet är samfinansierat av Energimyndigheten, de tre stora producenterna på den svenska elmarknaden, Vattenfall, Fortum och E.ON, Svenska Kraftnät som är systemoperatör och svarar för driften av stamnätet, samt av konsumentvaru- och pappersföretaget SCA som representant för elkonsumenterna.

GUSTAF DOUGLAS MED FAMILJ

Gustaf Douglas med familj är huvudfinansiär för forskningsprogrammet entreprenörskapets ekonomi.

FORSKNINGSRÅDET FÅR ARBETSLIV OCH SOCIALVETENSKAP (FAS)

FAS stödjer och initierar grundläggande och behovsstyrd forskning inom områdena arbetsmarknad, arbetsorganisation, arbete och hälsa, folkhälsa, välfärd och socialförsäkring, omsorg och sociala relationer.

CATARINA OCH SVEN HAGSTRÖMERS STIFTELSE

Finansieringen avser forskning om de särskilda problem som uppstår i gränssnittet mellan privat och offentlig produktion och finansiering av centrala tjänster på välfärds- och utbildningsområdet.

INSTITUTET FÖR ARBETSMARKNADSPOLITISK UTVÄRDERING (IFAU)

IFAU studerar och sprider information om effekter av arbetsmarknadspolitik och utbildningssatsningar samt arbetsmarknadens funktionssätt.

KONKURRENSVERKET

Konkurrensverket främjar forskning om konkurrensfrågor, i första hand inom områdena ekonomi och juridik, med stöd av Rådet för konkurrensfrågor.

STIFTELSEN RIKSBANKENS JUBILEUMSFOND

Stiftelsen är en fristående stiftelse som har till ändamål att främja och understödja vetenskaplig forskning.

TORSTEN OCH RAGNAR SÖDERBERGS STIFTELSE

Torsten och Ragnar Söderbergs stiftelser har till ändamål att främja vetenskaplig forskning och vetenskaplig undervisnings- eller studieverksamhet varvid företrädesvis de ekonomiska, medicinska och rättsvetenskapliga områdena skall komma ifråga.

TEKNIKFÖRETAGEN

Branschorganisationen Teknikföretagen bidrar med finansiering till institutets forskning om industrinära tjänster.

VETENSKAPSRÅDET

Vetenskapsrådet är en statlig myndighet som utvecklar och finansierar grundforskning och forskningsinformation av högsta kvalitet inom alla vetenskapsområden.

JAN WALLANDERS OCH TOM HEDELIUS STIFTELSE

Stiftelsens ändamål är att stödja samhällsvetenskaplig forskning inom främst ekonomisk historia, ekonomisk geografi, företagsekonomi, nationalekonomi och ekonometri.

MARIANNE OCH MARCUS WALLENBERGS STIFTELSE

Stiftelsens ändamål är att främja vård och uppfostran av barn, att stödja undervisning och utbildning samt att främja vetenskaplig forskning.

Utländska gästforskare

Sonia Araujo, University of Essex, England

Mark Armstrong, University College London, England

William J. Baumol, Stern School of Business, New York University, USA

Morten Bennedsen, Copenhagen Business School, Danmark

Kirsten Bonde, University of Copenhagen, Danmark

Anette Boom, Copenhagen Business School, Danmark

Eirik N. Christensen, University of Bergen, Norge

Christian Dahl Winther, University of Aarhus, Danmark

Dag Morten Dalen, Norwegian School of Management, Oslo, Norge

Nabanita Datta Gupta, The Danish National Institute of Social Research, Danmark

Ron Davis, University of Oregon, USA

Peter Egger, Ifo Institute for Economic Research, University of Munich och CESifo, Tyskland

Simona Fabrizi, Keele University, England

Paola Giuliano, Harvard University och IMF, USA

Vesa Kannianen, University of Helsinki, Finland

Eirik G. Kristiansen, Norwegian School of Economics and Business Administration, Bergen, Norge

Kristin Linnerud, Sogn of Fjordane University College, Norge

Steffen Lippert, Massey University, Nya Zeeland

Matti Liski, Helsinki School of Economics, Finland

Nikolaj Malchow Moller, Copenhagen Business School, CEBR, Danmark

James R. Markusen, University of Colorado, Boulder, USA

Espen R. Moen, Norwegian School of Management, Oslo, Norge

Ralph Ossa, Princeton University, USA

Simon C. Parker, Durham University, England

Martin Perry, Rutgers University, USA

Panu Poutvaara, University of Helsinki, Finland

Mirjam van Praag, University of Amsterdam, Nederländerna

Tom Prusa, Rutgers University, USA

Klaus Schmidt, University of Munich, Tyskland

Scott Stern, Northwestern University, USA

Tanja Tanayama, University of Helsinki, Finland

Marie C. Thursby, Georgia Institute of Technology, USA

Jerry Thursby, University of North Carolina, USA

Janne Tukiainen, University of Helsinki, Finland

Wing Thye Woo, University of California at Davis, Brookings Institution och Center for Globalisation and Sustainable Development, Columbia University, USA

Naoyuki Yoshino, Keio University, Japan

INSTITUTET FÖR
NÄRINGSLIVSFORSKNING

www.ifn.se